

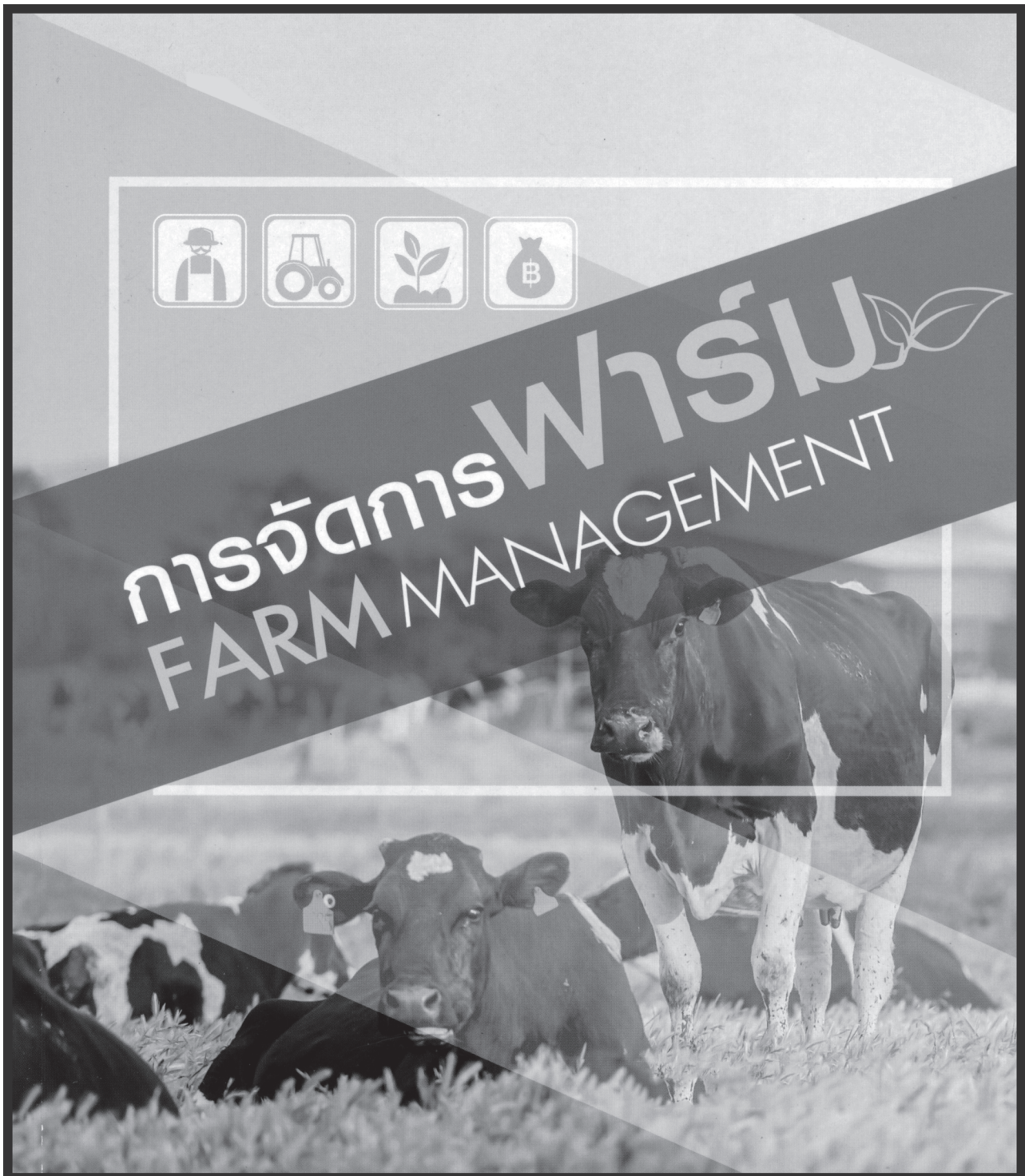

สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

การสอนเสริมครั้งที่ 1
หน่วยที่ 1 - 7

เอกสารโสตทัศนศึกษา

90201

ฉบับปรับปรุง

สงวนลิขสิทธิ์

เอกสารโสตทัศนชุดวิชา การจัดการฟาร์ม
การสอนเสริมครั้งที่ 1

จัดทำขึ้นเพื่อเป็นบริการแก่นักศึกษาในการสอนเสริม

จัดทำต้นฉบับ : คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา

บรรณาธิการ/ออกแบบ : หน่วยผลิตสื่อสอนเสริม ศูนย์โสตทัศนศึกษา
สำนักเทคโนโลยีการศึกษา

จัดพิมพ์ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พิมพ์ครั้งที่ 31 ภาค 2/2563 ปรับปรุง

แผนการสอนเสริม

ครั้งที่ 1

การสอนเสริมชุดวิชา 90201 การจัดการฟาร์ม

หน่วยการสอนเสริม หน่วยที่ 1 – 7

รายชื่อหน่วยที่สอนเสริม

- หน่วยที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการฟาร์ม
- หน่วยที่ 2 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่ประยุกต์ใช้ในการจัดการฟาร์ม
- หน่วยที่ 3 สภาวะแวดล้อมที่ส่งผลต่อธุรกิจฟาร์ม
- หน่วยที่ 4 การเริ่มกิจการฟาร์ม
- หน่วยที่ 5 การวางแผนฟาร์ม
- หน่วยที่ 6 การจัดการสินเชื่อเกษตรของฟาร์ม
- หน่วยที่ 7 การบันทึกกิจการฟาร์มและการประเมินมูลค่าทรัพย์สินฟาร์ม

แนวคิด

1. สถานการณ์ภาคการเกษตรของไทยพิจารณาได้จากตัวชี้วัดต่างๆ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ภาคการเกษตร มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ ประชากรและแรงงานภาคการเกษตร และรายได้และรายจ่ายของครัวเรือนเกษตร ทั้งนี้ทรัพยากรการผลิตทางการเกษตรประกอบด้วย ที่ดิน แรงงาน ทุน และผู้ประกอบการ ส่วนฟาร์มเป็นสถานที่หรืออาณาบริเวณที่ผู้ประกอบการฟาร์มถือครองไว้เพื่อการผลิตทางการเกษตร ซึ่งมีผู้จัดการฟาร์มทำหน้าที่ที่สำคัญ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม

2. การจัดสรรปัจจัยคงที่และปัจจัยผันแปรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สามารถนำทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มาช่วยในการตัดสินใจ ได้แก่ กฎผลได้ลดน้อยถอยลง ทฤษฎีว่าด้วยผลิตภาพเพิ่ม กฎการใช้ปัจจัยการผลิตทดแทนกัน หลักการเทียบประโยชน์เพิ่มให้เท่ากัน และการตัดสินใจในการลงทุนโดยอาศัยมูลค่าของเงินตามระยะเวลา

3. สภาวะแวดล้อมที่ส่งผลต่อธุรกิจฟาร์ม เป็นปัจจัยทั้งภายในและภายนอกฟาร์ม ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานความสำเร็จของฟาร์ม โดยปัจจัยภายนอกฟาร์มยังแบ่งเป็น สภาวะแวดล้อมมหภาค และ สภาวะแวดล้อมจุลภาค ในการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมที่ส่งผลต่อธุรกิจฟาร์ม ประกอบด้วย การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่ครอบคลุมทั้งการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมภายนอกและ สภาวะแวดล้อมภายใน

4. การเริ่มกิจการฟาร์ม ไม่ว่าจะเป็นฟาร์มพืชหรือฟาร์มสัตว์ทั้งที่มีขนาดเล็กเพื่อยังชีพ หรือขนาดใหญ่เพื่อการค้า สิ่งสำคัญที่ผู้เริ่มกิจการฟาร์มต้องทราบและพิจารณา เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจ ได้แก่

รูปแบบขององค์การฟาร์ม ปัจจัยทางด้านที่ดิน แรงงาน และทุน ปัจจัยความรู้และเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการฟาร์ม และปัจจัยด้านเครือข่ายและความร่วมมือ

5. การวางแผนทางกายภาพของฟาร์มเป็นการวางแผนการใช้พื้นที่ในการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมไปถึงการวางแผนด้านงบประมาณฟาร์มเพื่อให้เกษตรกรทราบว่าควรเลือกผลิตพืชหรือสัตว์ใด โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ตลอดจนการจัดการอย่างไรจึงจะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

6. ผู้ประกอบการฟาร์มสามารถขอสินเชื่อจากแหล่งต่างๆ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายหรือเป็นค่าลงทุนทางการเกษตร โดยผู้ให้สินเชื่อต้องมีการวิเคราะห์ในด้านต่างๆ ก่อนการให้สินเชื่อแก่ผู้ขอและมีการให้สินเชื่อภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด เมื่อได้รับสินเชื่อมาแล้วก็ต้องมีการใช้ไปตามวัตถุประสงค์ที่เสนอขออย่างมีประสิทธิภาพ มีการชำระคืนสินเชื่อ และสามารถขอขยายสินเชื่อได้หากต้องการขยายกิจการโดยพิจารณาถึงศักยภาพหรือความพร้อมของตนและโอกาส

7. การบันทึกกิจการฟาร์ม เป็นการจดยละเอียดข้อมูลกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในฟาร์ม ประกอบด้วย การบันทึกบัญชีฟาร์ม และการบันทึกการผลิต ตลอดจนการประเมินมูลค่ามูลทรัพย์สินฟาร์ม และวิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา ที่จะเป็นประโยชน์กับเกษตรกรต่อการตัดสินใจปรับปรุง ส่งเสริม และขยายผลการดำเนินการในธุรกิจฟาร์ม

วัตถุประสงค์

หลังจากนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการฟาร์มได้
2. อธิบายทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่ประยุกต์ใช้ในการจัดการฟาร์มได้
3. อธิบายสภาวะแวดล้อมที่ส่งผลต่อธุรกิจฟาร์มได้
4. อธิบายการเริ่มกิจการฟาร์มได้
5. อธิบายการวางแผนฟาร์มได้
6. อธิบายการจัดการสินเชื่อเกษตรของฟาร์มได้
7. อธิบายการบันทึกกิจการฟาร์มและการประเมินมูลค่าทรัพย์สินฟาร์มได้

กิจกรรมการสอนเสริม

1. ประเมินผลการสอนโดยทำแบบประเมินก่อนการสอนเสริม และซักถามเพื่อประเมินความพร้อม
2. สรุปสาระสังเขปของประเด็นที่ 1 - 7
3. ตอบคำถามและทำกิจกรรมควบคู่กับการสอนเสริม
4. ประเมินผลการสอนเสริมโดยทำแบบประเมินผลหลังการสอนเสริม

สื่อการสอนเสริม

1. แบบประเมินผลตนเองก่อนและหลังการสอนเสริม
2. เอกสารโสตทัศนประกอบการอภิปรายและบรรยายสรุป

การประเมินผล

1. ประเมินผลโดยให้นักศึกษาตอบคำถาม
2. ประเมินผลจากคำถามที่นักศึกษาถาม
3. ประเมินจากการประเมินผลตนเองก่อนและหลังการสอนเสริม

แบบประเมินผลตนเองก่อนรับการสอนเสริม

ครั้งที่ 1

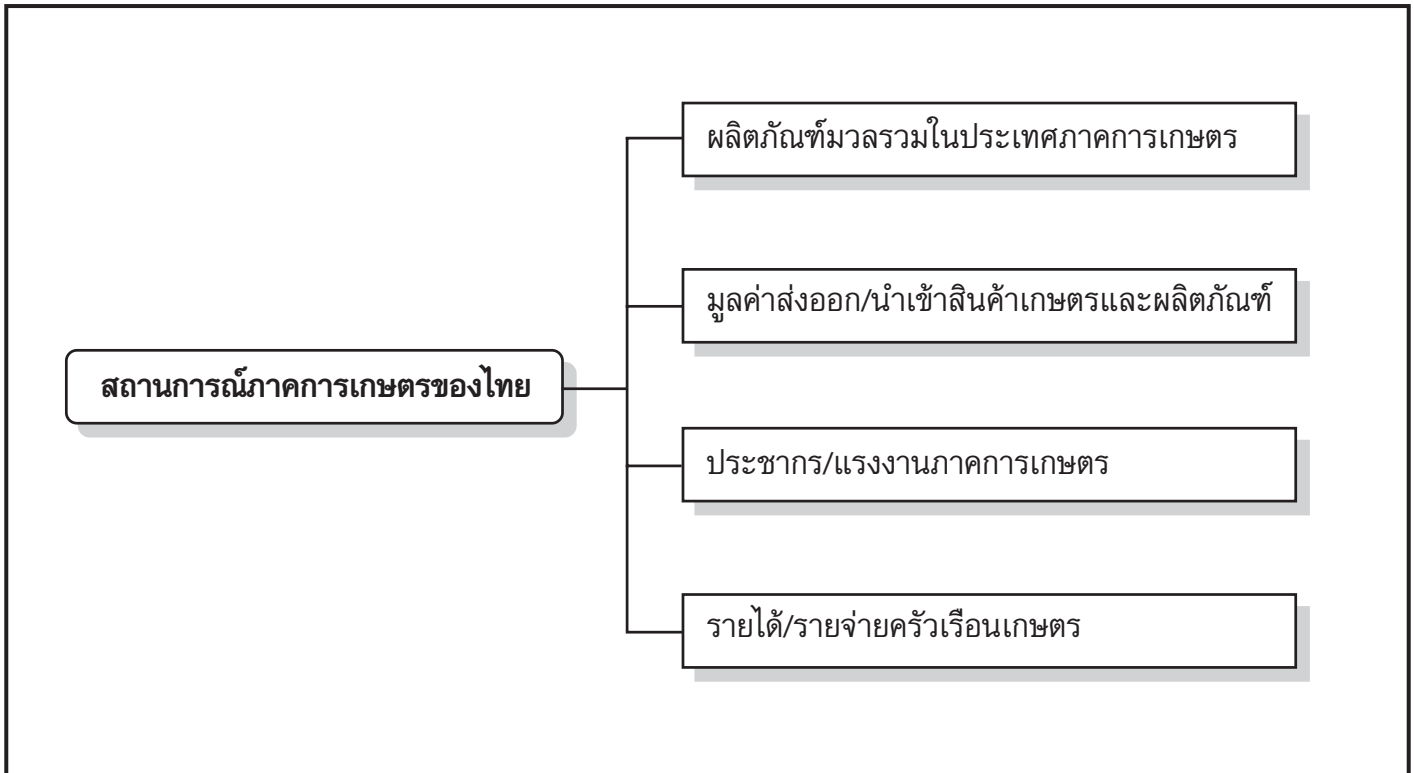
ชุดวิชา 90201 การจัดการฟาร์ม

วิธีทำ ขอให้นักศึกษาใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ผิด

- 1. ทรัพยากรการผลิตทางการเกษตรของไทยประกอบด้วยที่ดินและทุน
- 2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเลือกกิจกรรมการผลิตของฟาร์ม ได้แก่ ราคาผลิตผลเกษตร
สภาพแรงงาน และทุนที่จะนำมาใช้ได้
- 3. เส้นเป็นไปได้ในการผลิต เป็นเส้นที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิต 2 ชนิดที่ผลิตร่วมกันภายใต้
ปัจจัยการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัด
- 4. กฎผลได้ลดน้อยถอยลง (law of diminishing returns) เป็นกฎที่นำมาใช้อธิบายลักษณะความสัมพันธ์
ทางด้านกายภาพระหว่างปัจจัยการผลิตและผลผลิต
- 5. ลูกค้าของฟาร์มจัดเป็นสภาวะแวดล้อมภายในที่ส่งผลต่อธุรกิจฟาร์ม
- 6. ผลผลิตมีราคาต่อหน่วยต่อเนื่องเป็นเวลา 2 ปีติดต่อกัน จัดเป็นโอกาสของฟาร์ม
- 7. ลักษณะแรงงานที่ใช้ในฟาร์มสามารถแยกออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ แรงงานที่ไม่ได้จ่ายค่าจ้างเป็น
ตัวเงินจริงๆ แรงงานจ้างตลอดทั้งปีเป็นลักษณะการจ้างประจำ แรงงานจ้างแบบครอบครัว และแบบ
รายบุคคล
- 8. ปัจจัยทุน แบ่งเป็นทุนที่เป็นตัวเงิน และทุนที่ไม่ใช่ตัวเงินซึ่งอยู่ในรูปเครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์
ฟาร์ม รวมถึงปัจจัยการผลิต
- 9. การวางแผนฟาร์มช่วยให้เจ้าของฟาร์มสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายล่วงหน้าในกิจกรรมต่างๆ ได้
- 10. นโยบายของรัฐเป็นข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนงบประมาณจากภายนอกฟาร์ม
- 11. สินเชื่อเกษตรที่จำแนกตามลักษณะรอบการผลิตและการชำระหนี้คืนมี 2 ประเภท คือ สินเชื่อเพื่อ
เป็นค่าใช้จ่ายทางการเกษตรและสินเชื่อเพื่อเป็นค่าลงทุนทางการเกษตร
- 12. หลักประกันสินเชื่อจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ หลักประกันประเภทบุคคลและหลักประกันประเภท
ทรัพย์สิน
- 13. การบันทึกกิจการฟาร์ม เป็นการจดข้อมูลทางการเงินและรายละเอียดกิจกรรมต่างๆ ภายในกิจกรรม
ฟาร์ม ด้วยระบบบัญชีตลอดจนหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับฟาร์ม
- 14. การคำนวณค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงจะทำให้ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่ได้มีจำนวนที่แน่นอนและ
เท่ากันทุกปี
- 15. วิธีการทางเศรษฐศาสตร์ที่ถูกนำมาใช้ในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของเงินที่เกิดขึ้นในอนาคต คือ
หลักการคิดลด (discounting principle)
- 16. ผลผลิตเฉลี่ย หมายถึง ปริมาณผลผลิตทั้งหมดที่ผลิตได้เฉลี่ยต่อจำนวนปัจจัยผันแปรที่ใช้ 1 หน่วย

โสตทัศน์ # 1.1

สถานการณ์ภาคการเกษตรของไทย

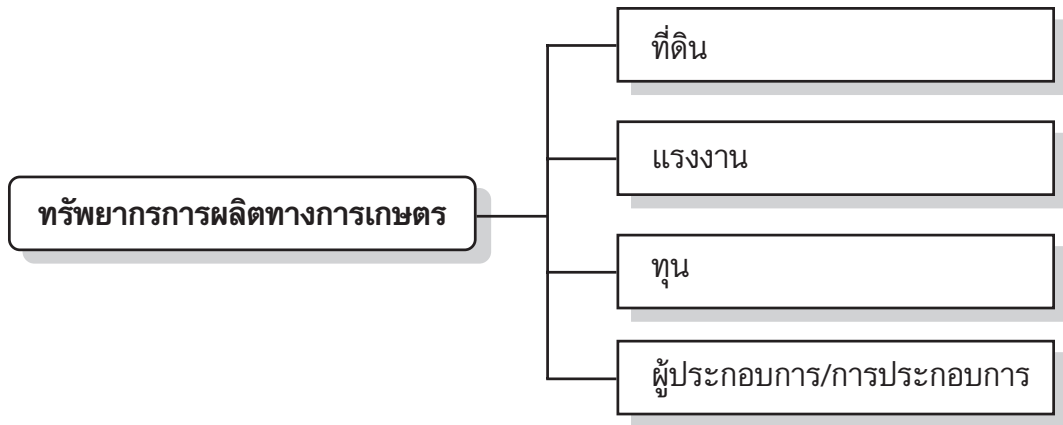

โสตทัศน์ # 1.2

ความสำคัญของภาคการเกษตรต่อเศรษฐกิจของไทย

ความสำคัญของภาคการเกษตรต่อเศรษฐกิจของไทย

- เป็นแหล่งอาชีพสำคัญของประชากรของประเทศ
- เป็นแหล่งผลิตปัจจัยสี่ที่จำเป็นของมนุษย์
- ก่อให้เกิดการจ้างงานในภาคการเกษตรและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง
- ผลผลิตจากภาคการเกษตรใช้เป็นสินค้าพื้นฐานหรือวัตถุดิบในภาคการผลิตอื่น
- สร้างรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์
- ก่อให้เกิดความมั่นคงทางด้านอาหารของประเทศ
- เป็นแหล่งให้บริการทางด้านนันทนาการ

ที่ดิน

.....

.....

.....

.....

แรงงาน

.....

.....

.....

.....

ทุน

.....

.....

.....

.....

ผู้ประกอบการ

.....

.....

.....

.....

ฟาร์ม หมายถึง

.....

ประเภทของฟาร์ม

จำแนกตามวัตถุประสงค์การทำฟาร์ม

- ฟาร์มเพื่อการยังชีพ
- ฟาร์มเพื่อการค้า
- ฟาร์มเพื่อการค้า

จำแนกตามกิจกรรมการผลิต

- ฟาร์มเฉพาะอย่าง
- ฟาร์มแบบผสม

จำแนกตามคุณลักษณะของฟาร์ม

- เกษตรกระแสหลัก
- เกษตรแบบยั่งยืน

จำแนกตามระดับการจัดการ

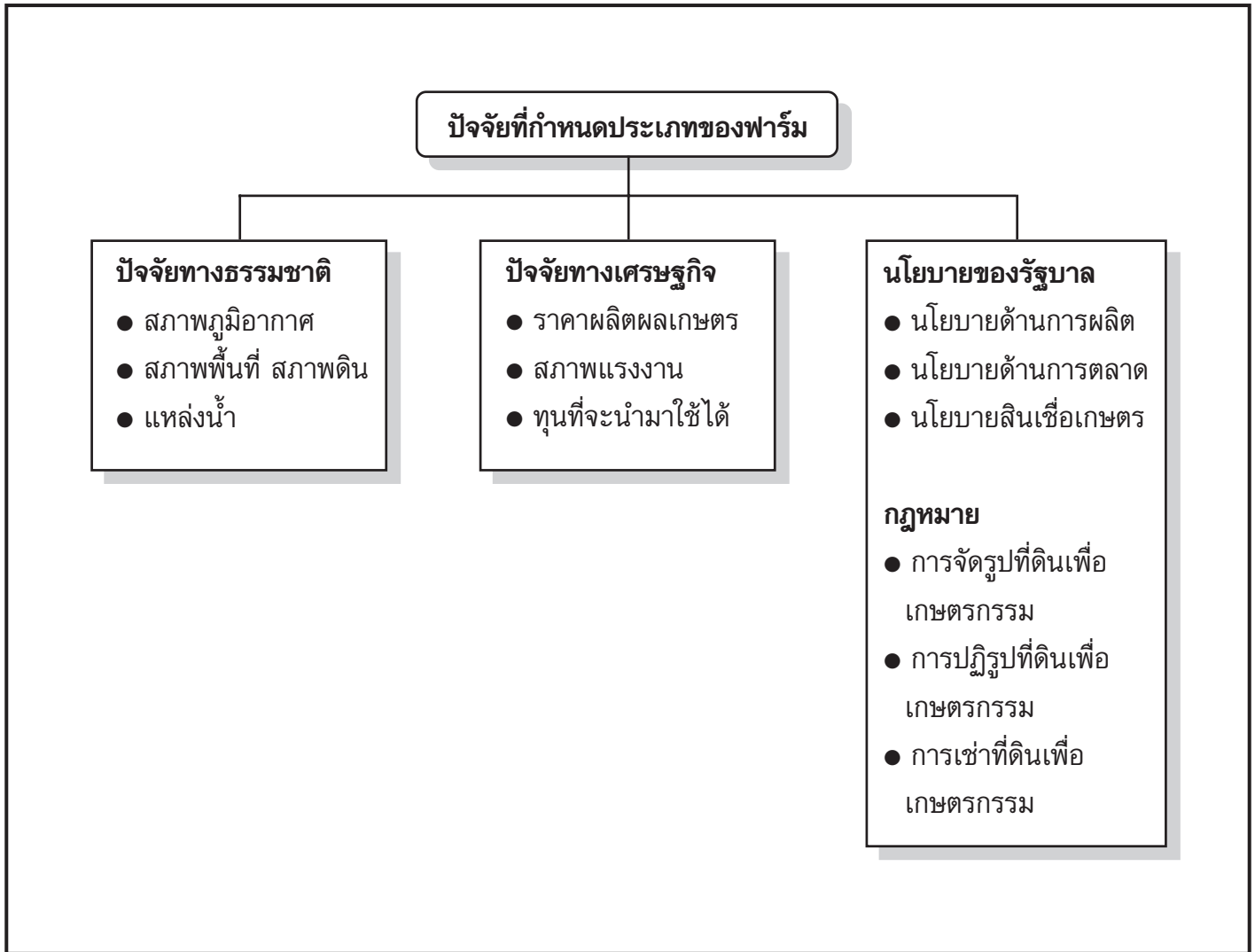
- เกษตรทำมาหากิน
- เกษตรทำมาค้าขาย
- เกษตรอุตสาหกรรม

จำแนกตามรูปแบบกิจกรรมของฟาร์ม

- ทำกิจการฟาร์มอย่างเดียว
- ทำกิจการฟาร์ม ร้านค้า และการบริการ
- ทำกิจการฟาร์มและท่องเที่ยวเชิงเกษตร

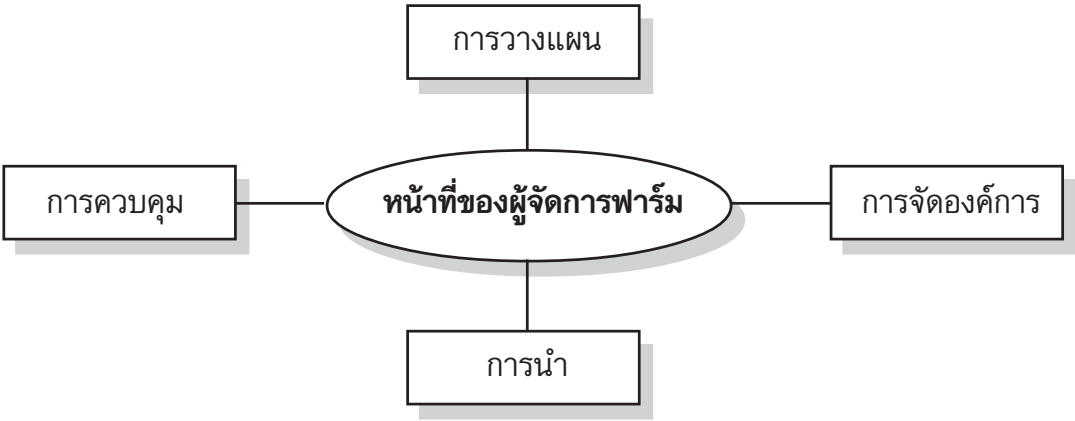
จำแนกตามรูปแบบองค์กรฟาร์ม

- รูปแบบบุคคลธรรมดา/เจ้าของคนเดียว
- รูปแบบนิติบุคคล

การจัดการฟาร์ม หมายถึง

.....

การวางแผน หมายถึง

.....

การจัดองค์การ หมายถึง

.....

การนำ หมายถึง

.....

การควบคุม หมายถึง

.....

ความรู้และทักษะที่จำเป็นของผู้จัดการฟาร์ม

.....

.....

กระบวนการตัดสินใจในการจัดการฟาร์ม

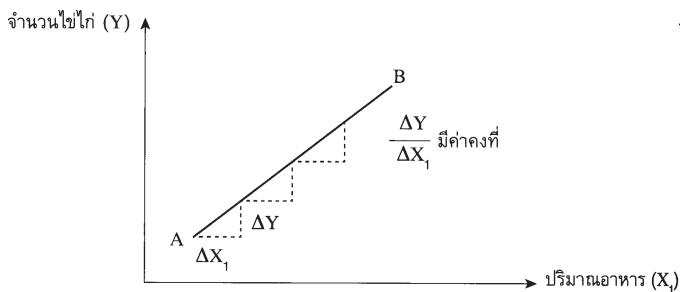
1. กำหนดปัญหาที่ต้องการการตัดสินใจ
2. กำหนดทางเลือกต่างๆ
3. รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ
4. วิเคราะห์ทางเลือกและตัดสินใจ
5. ปฏิบัติตามการตัดสินใจ
6. ประเมินผล

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การผลิต

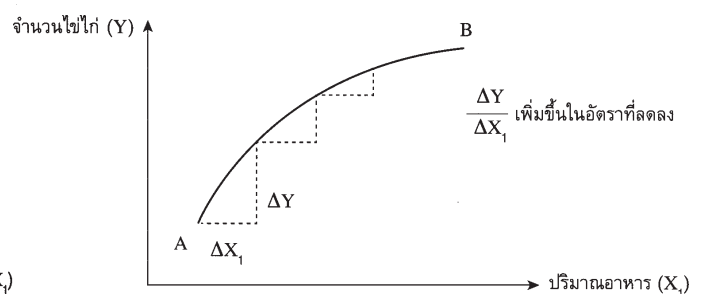
1. กฎผลได้ลดน้อยถอยลง คือ
2. ทฤษฎีว่าด้วยผลิตภาพเพิ่ม คือ
3. กฎการใช้ปัจจัยการผลิตทดแทนกัน คือ
4. หลักการเทียบผลประโยชน์เพิ่มให้เท่ากัน คือ
5. การตัดสินใจในการลงทุนโดยอาศัยมูลค่าของเงินตามระยะเวลา คือ

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิตและผลผลิต

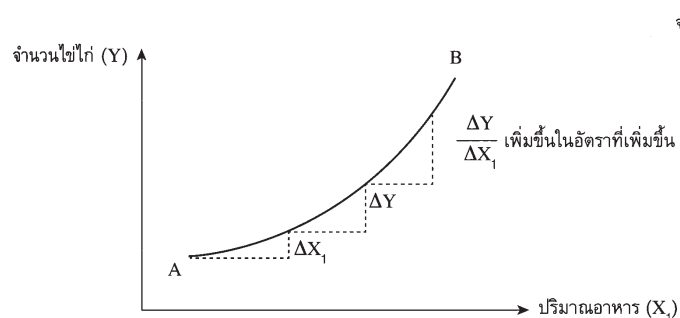
1. ความสัมพันธ์ในลักษณะคงที่
(constant productivity)

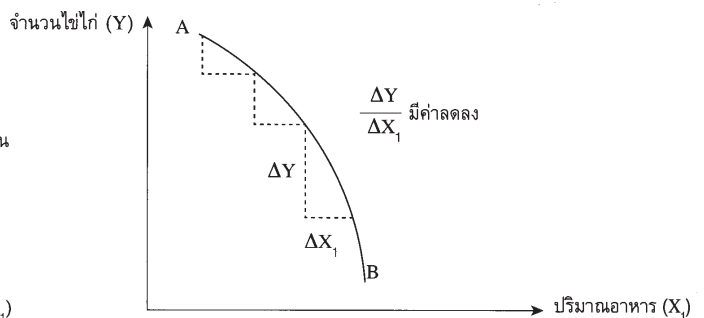
2. ความสัมพันธ์ในลักษณะที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง
(diminishing returns)

3. ความสัมพันธ์ในลักษณะที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้น
(increasing returns)

4. ความสัมพันธ์ในลักษณะลดลง
(decreasing productivity)

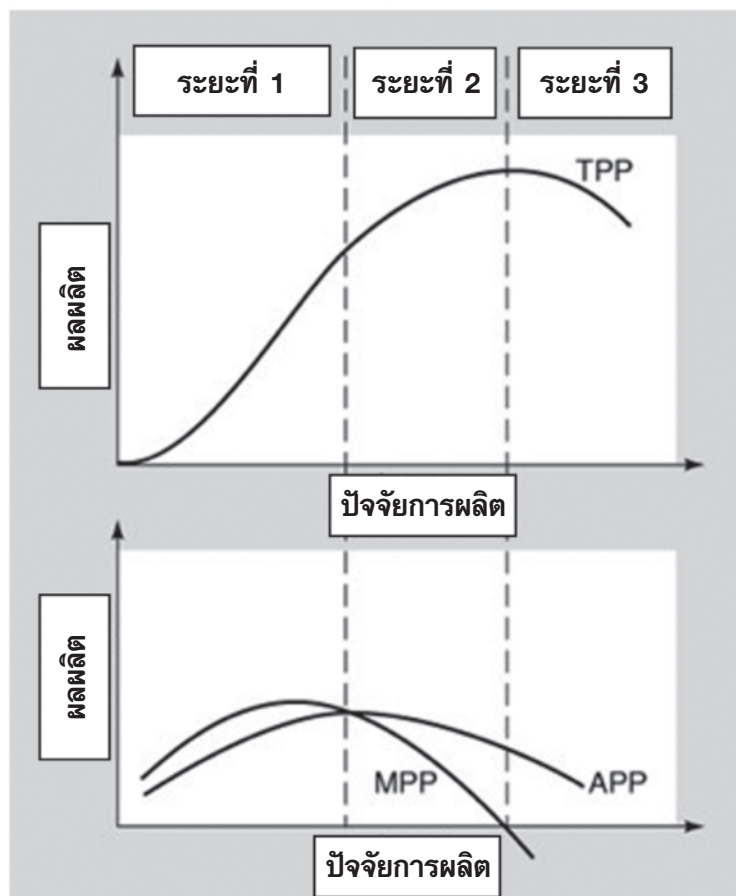
โลดทัศน์ # 2.2

ผลผลิตทั้งหมด (Total Physical Product: TPP) หมายถึง

ผลผลิตเฉลี่ย (Average Physical Product: APP) หมายถึง

ผลผลิตเพิ่ม (Marginal Physical Product: MPP) หมายถึง

กฎผลได้ลดน้อยถอยลง (law of diminishing returns) คือ

ระยะที่ 1 (Stage I) ระยะผลตอบแทนเพิ่มขึ้น (increasing returns)

ระยะที่ 2 (Stage II) ระยะผลตอบแทนลดน้อยถอยลง (diminishing returns)

ระยะที่ 3 (Stage III) ระยะผลตอบแทนลดลง (decreasing returns)

โสตทัศน # 2.2 (ต่อ)

จากกฎแห่งการลดน้อยถอยลงระยะการผลิตที่จะทำให้ผู้ผลิตได้กำไรสูงสุด คือ ระยะที่ 2 ซึ่งการเพิ่มปัจจัยผันแปรที่ใช้ในการผลิตเท่าใด จึงจะทำให้เกิดกำไรสูงสุดจำเป็นต้องทราบราคาของปัจจัยผันแปร (P_x) และราคาของผลผลิต (P_y) เพื่อนำมาพิจารณาประกอบการวิเคราะห์ โดยอาศัยทฤษฎีว่าด้วยผลิตภาพเพิ่ม (marginalism หรือ marginal productivity theory) ผู้ผลิตจะมีกำไรสูงสุดจากการใช้ปัจจัยผันแปรชนิดใดชนิดหนึ่งก็ต่อเมื่อมีรายได้สุทธิที่เพิ่มขึ้นจากการใช้ปัจจัยผันแปรหน่วยนั้น (MVP) เท่ากับต้นทุนในการใช้ปัจจัยผันแปรเพิ่มขึ้น (MFC) นั่นคือ

$$MVP = MFC = P_x$$

หรือ $P_y \cdot MPP = P_x$

$$P_y \cdot \frac{\Delta Y}{\Delta X} = P_x$$

ดังนั้น $\frac{\Delta Y}{\Delta X} = \frac{P_x}{P_y}$

โสตทัศน # 2.3 เส้นผลผลิตเท่ากัน

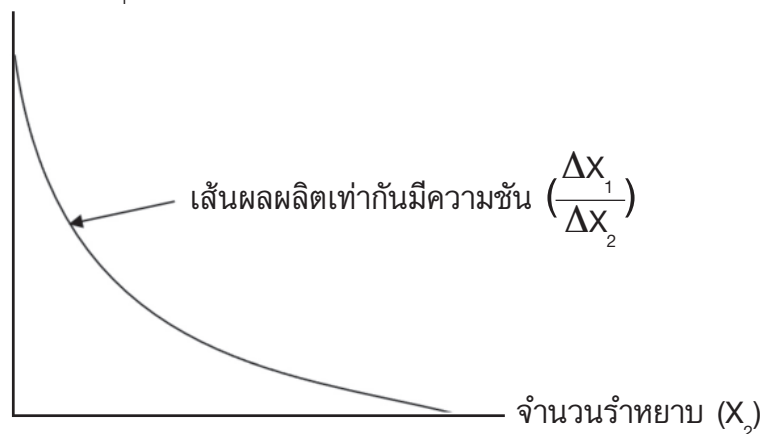
เส้นผลผลิตเท่ากัน คือ

.....

.....

.....

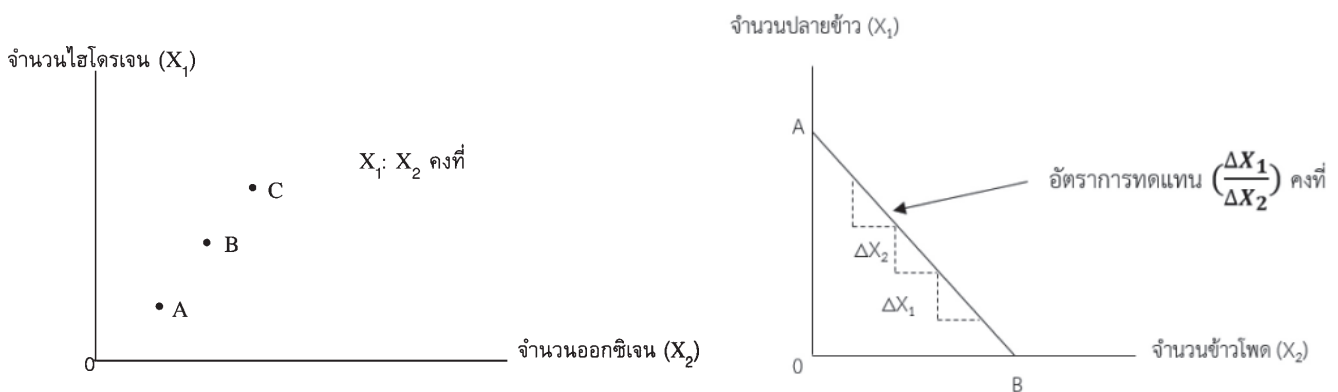
จำนวนปลายข้าว (X_1)

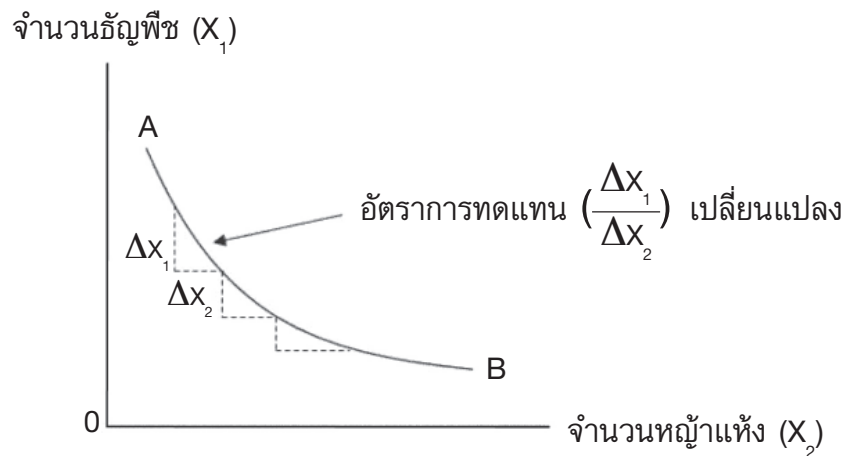
โสตทัศน # 2.3 (ต่อ)

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการผลิตที่ใช้ร่วมกัน

1. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ชนิด ร่วมกันในอัตราส่วนคงที่และไม่สามารถทดแทนกันได้ (no substitution)
2. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ชนิด ร่วมกันโดยมีอัตราการทดแทนคงที่ (constant rate of substitution)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ชนิด ร่วมกันโดยมีอัตราการทดแทนเปลี่ยนแปลง (varying rate of substitution)

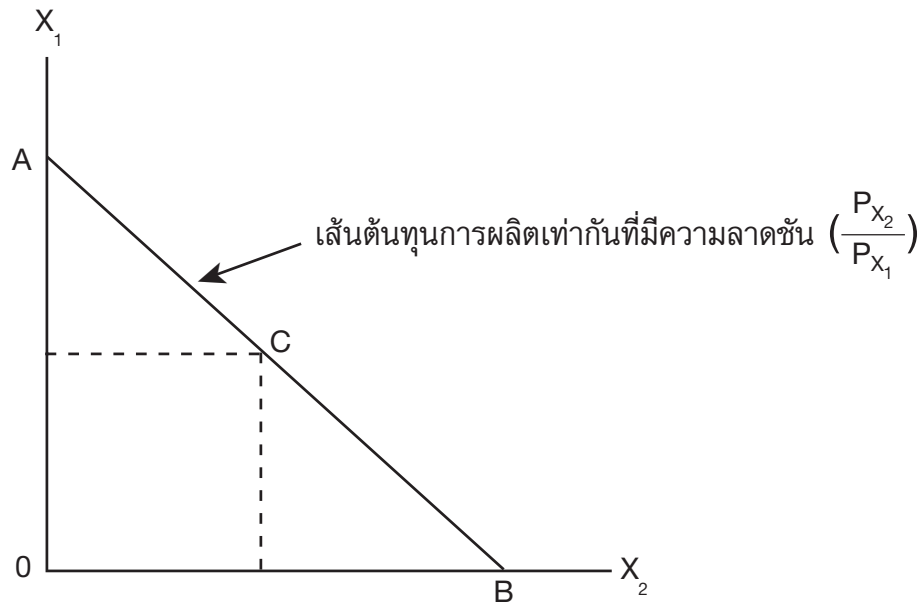

โสตทัศน์ # 2.3 (ต่อ)

เส้นต้นทุนการผลิตเท่ากัน คือ

.....

.....

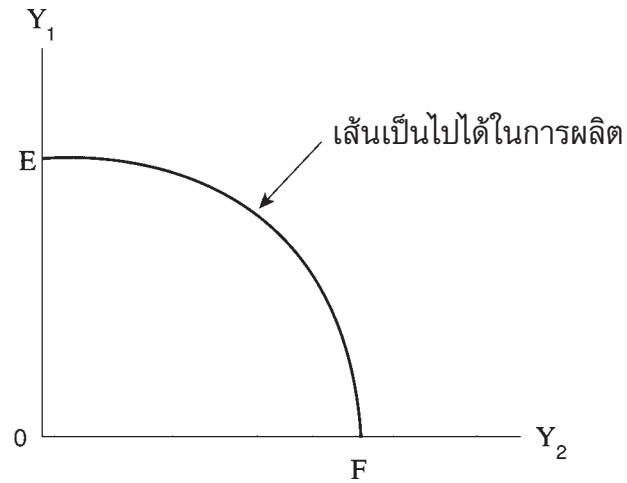
กฎการใช้ปัจจัยการผลิตทดแทนกัน (law of substitution) สามารถนำมาพิจารณาในการเลือกใช้ปัจจัยการผลิต เพื่อเสียต้นทุนการผลิตต่ำสุดได้ โดยผู้ผลิตจะพยายามเลือกใช้ปัจจัยการผลิตราคาถูกแทนปัจจัยการผลิตราคาแพงเรื่อยไปจนกระทั่งถึงจุดหนึ่ง ซึ่งจะเสียต้นทุนต่ำที่สุด ณ จุดนี้จะเป็นจุดที่ระดับอัตราการทดแทนต่อหน่วยของปัจจัยการผลิต $(\frac{\Delta X_1}{\Delta X_2})$ หรือ $MRS_{X_2 X_1}$ เท่ากับอัตราส่วนกลับของราคาปัจจัยการผลิต $(\frac{P_{X_2}}{P_{X_1}})$ และหากพ้นจุดนี้ไปแล้วการใช้ปัจจัยการผลิตทดแทนกันจะทำให้เส้นต้นทุนการผลิตสูงขึ้น สามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$MRS_{X_2 X_1} = \frac{P_{X_2}}{P_{X_1}}$$

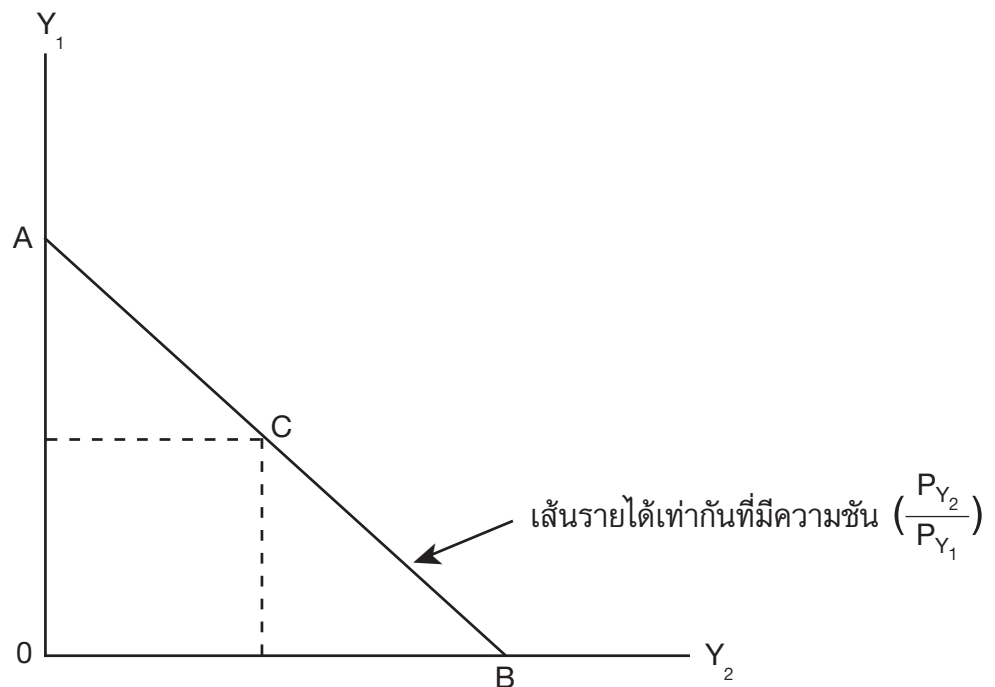
$$\frac{\Delta X_1}{\Delta X_2} = \frac{P_{X_2}}{P_{X_1}}$$

โสตทัศน์ # 2.4

เส้นเป็นไปได้ในการผลิต คือ

เส้นรายได้เท่ากัน คือ

หลักการเทียบประโยชน์เพิ่มให้เท่ากัน (equimarginal principle) คือ

โสตทัศน # 2.4 (ต่อ)**ลักษณะของกิจการที่ประกอบร่วมกัน**

1. การรวมกิจการตามแนวนอน (horizontal integration)
2. การรวมกิจการตามแนวตั้ง (vertical integration)
3. การรวมกิจการผสมรวมทั้งแบบแนวนอนและแนวตั้ง

ความสัมพันธ์ของกิจการต่างๆ ที่ประกอบร่วมกัน

1. กิจการที่มีลักษณะขัดแย้งกับกิจการอื่น (antagonistic enterprise)
2. กิจการที่ผลิตร่วมกันได้ในสัดส่วนคงที่ (joint products in fixed proportions)
3. กิจการที่แข่งขันกัน (competitive enterprise)
 - 3.1 กิจการแข่งขันที่ทดแทนหรือสับเปลี่ยนในอัตราคงที่ (constant substitution ratio)
 - 3.2 กิจการแข่งขันที่อัตราการทดแทนหรือการสับเปลี่ยนเพิ่มขึ้น (increasing substitution ratio)
4. กิจการประกอบกันหรือสนับสนุนกัน (complementary enterprises)
5. กิจการเสริม (supplementary enterprises)

มูลค่าปัจจุบัน (present value)

1. มูลค่าปัจจุบันของเงินจำนวนเดียว สามารถคำนวณได้ดังสมการ

$$PV = \frac{FV_t}{(1+r)^t}$$

หรือ $PV = FV_t (PVIF)_{r,t}$

เมื่อ PV คือ มูลค่าปัจจุบันหรือเงินต้น
 FV คือ กระแสเงินสดที่ได้รับในอนาคต
 r คือ อัตราคิดลดหรืออัตราผลตอบแทนที่ต้องการหรือต้นทุนเงินทุน
 t คือ อายุของการลงทุน
 $PVIF$ คือ ค่าที่ได้จากการเปิดตาราง $PVIF$ ที่ $r\%$, t ปี

2. มูลค่าปัจจุบันของเงินหลายจำนวนที่ไม่เท่ากัน สามารถคำนวณได้ดังสมการ

$$PV = \sum_{t=1}^n \frac{FV_t}{(1+r)^t}$$

หรือ $PV = \sum_{t=1}^n FV_t (PVIF)_{r,t}$

เมื่อ FV_t คือ กระแสเงินสดที่ได้รับปีที่ t
 t คือ ปีที่ 1 ถึง n

3. มูลค่าปัจจุบันของเงินงวดที่เท่าๆ กัน สามารถคำนวณได้ดังสมการ

$$PV = \sum_{t=1}^n \frac{FV_t}{(1+r)^t}$$

หรือ $PV = \sum_{t=1}^n (PVIFA)_{r,t}$

เมื่อ $PVIF$ คือ ค่าที่ได้จากการเปิดตาราง $PVIFA$ ที่ $r\%$, t ปี

การวิเคราะห์การลงทุนระยะยาวโดยคำนึงถึงมูลค่าของเงินตามระยะเวลาที่นิยมใช้มี 3 วิธี คือ

1. วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV)
2. วิธีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost ratio: B/C ratio)
3. วิธีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Internal Rate of Return: IRR)

ไสตท์ศน์ # 3.1

สภาวะแวดล้อมภายในและสภาวะแวดล้อมภายนอก

สภาวะแวดล้อมภายใน เป็นปัจจัยที่

.....

.....

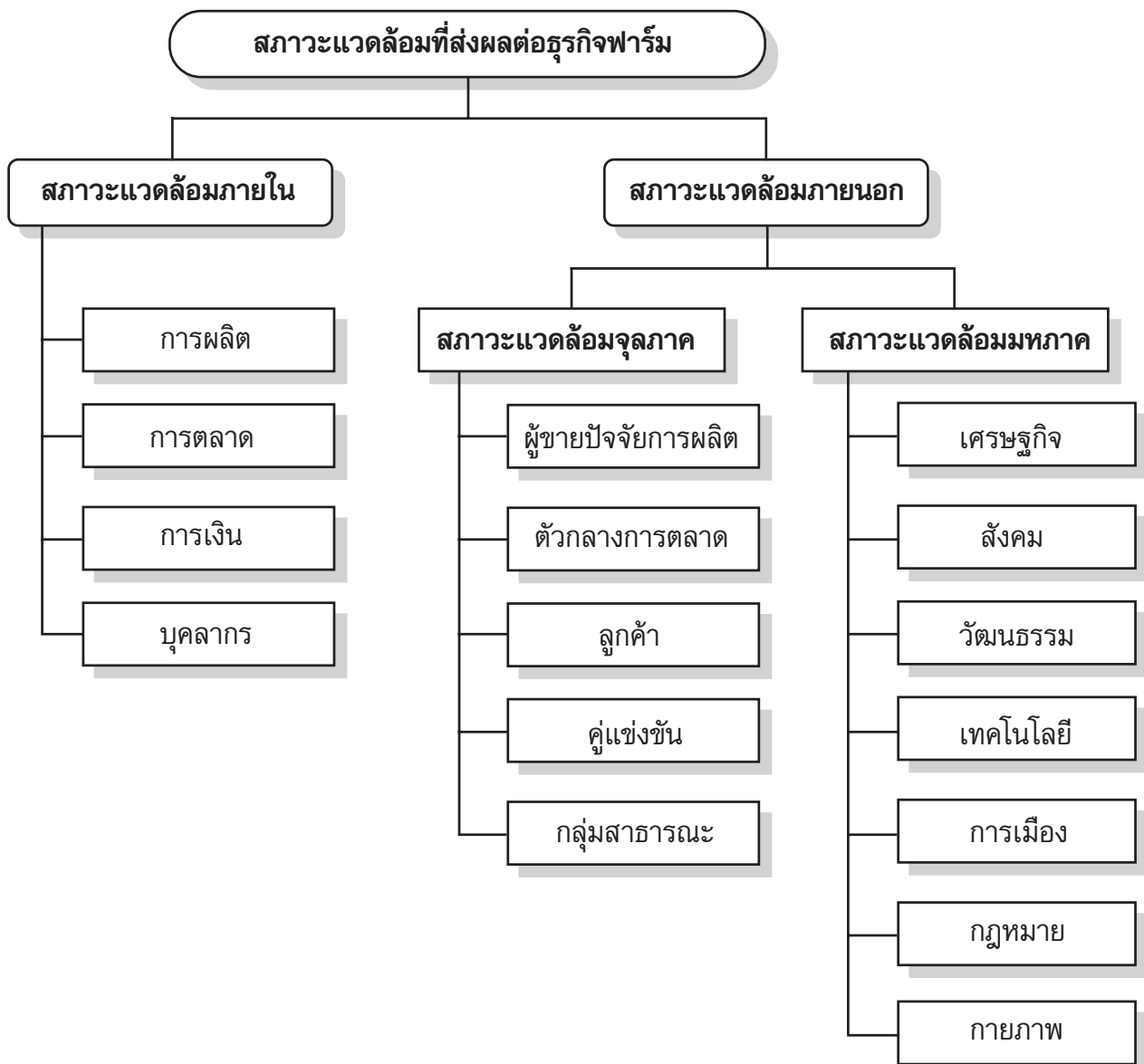
สภาวะแวดล้อมภายนอก เป็นปัจจัยที่

.....

.....

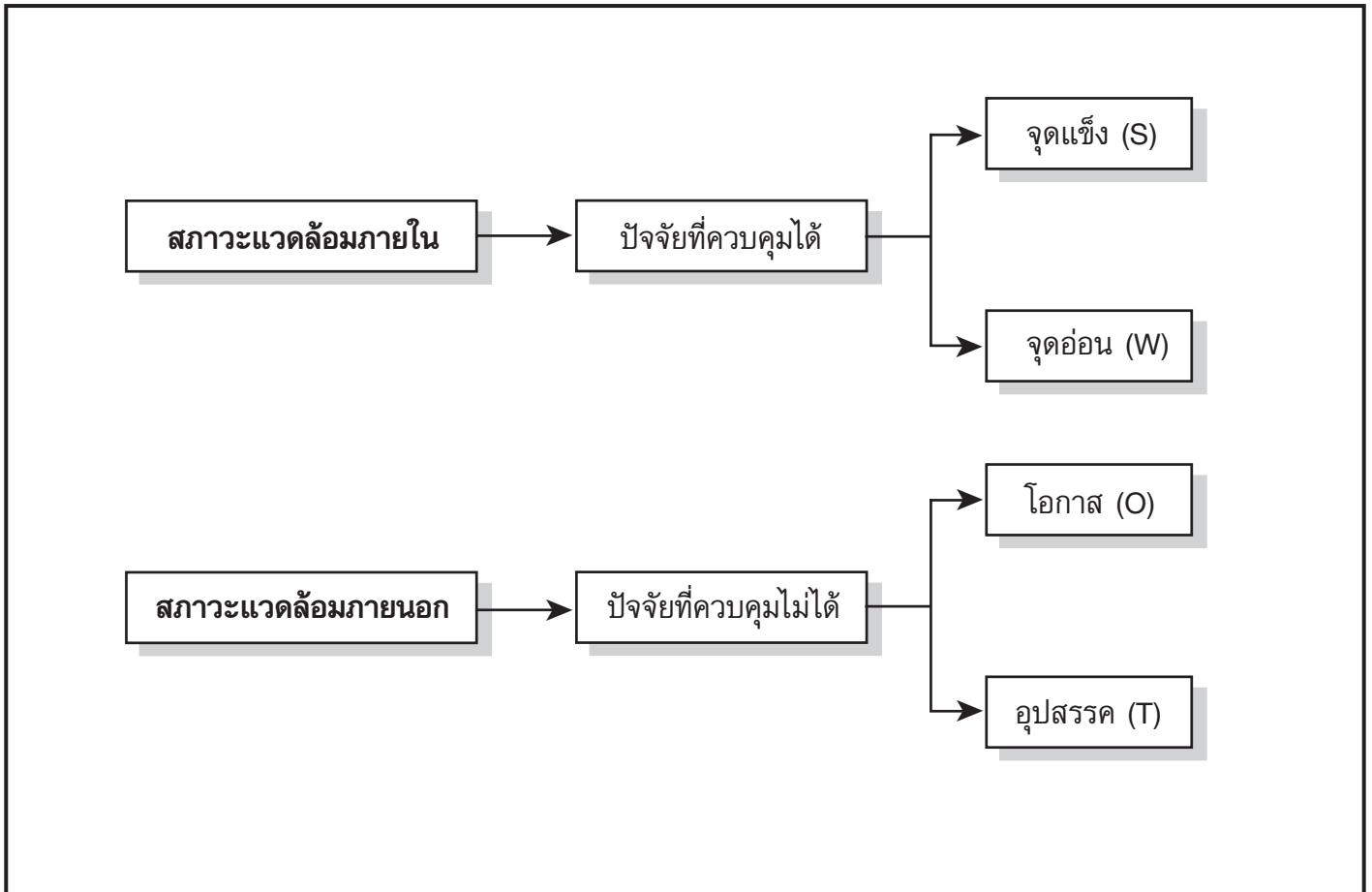
ไสตท์ศน์ # 3.2

การจำแนกสภาวะแวดล้อมที่ส่งผลต่อธุรกิจฟาร์ม

ไสตทส์ # 3.3

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมที่ส่งผลต่อธุรกิจฟาร์ม

ลักษณะของการดำเนินธุรกิจ

.....

.....

ฟาร์มรูปแบบ
บุคคลธรรมดา

ข้อดีของรูปแบบธุรกิจ

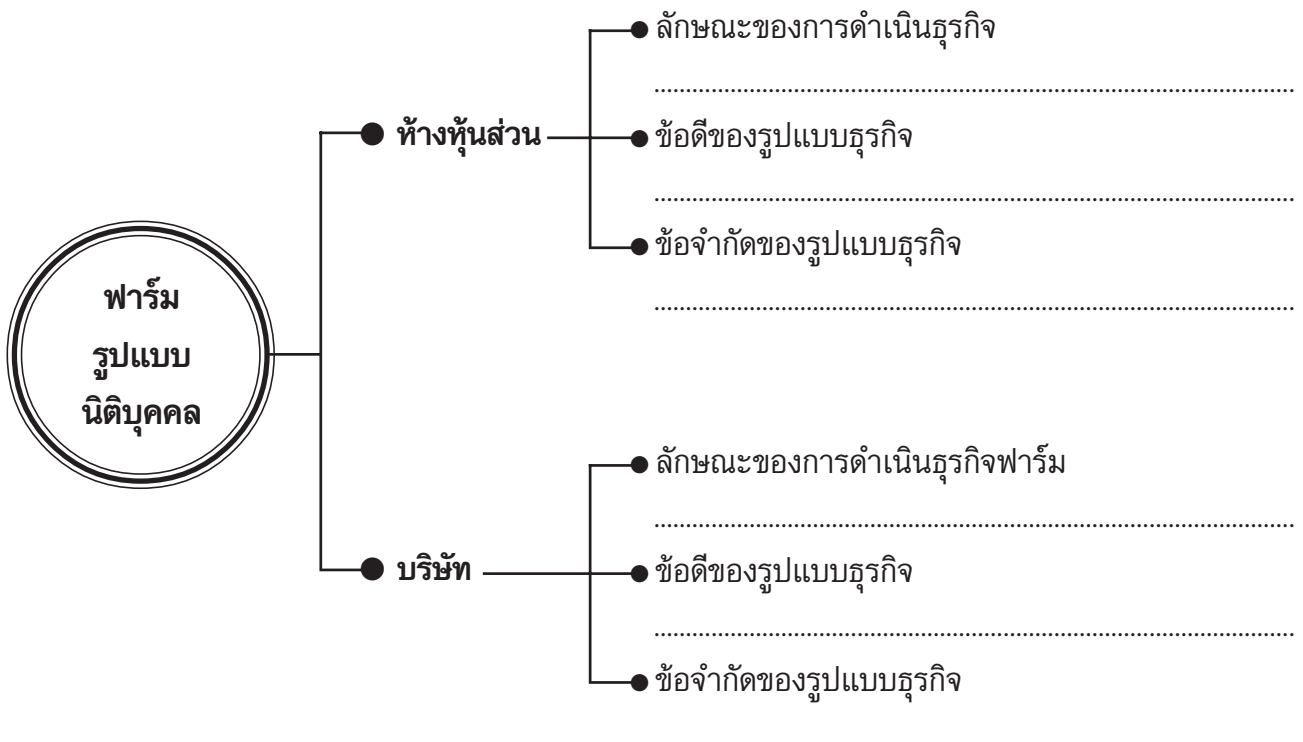
.....

.....

ข้อจำกัดของรูปแบบธุรกิจ

.....

.....

โสตทัศน # 4.2 ปัจจัยด้านที่ดิน แรงงาน ทุน

ปัจจัยด้านแรงงาน

- แรงงานฟาร์ม หมายถึง การใช้กำลังกายและกำลังความคิดในการทำงานเพื่อแลกกับค่าจ้างที่จ่ายเป็น
ตัวเงินหรือไม่ได้จ่ายเป็นตัวเงินจริงๆ ตามแต่ที่ตกลงกันระหว่างผู้จ้างและผู้ถูกจ้าง
- ความสำคัญของแรงงานฟาร์ม
- ลักษณะแรงงานที่ใช้ในฟาร์ม
- ประเภทของแรงงานฟาร์ม
- แหล่งที่มาของแรงงานฟาร์ม

- **ทุนที่ใช้ในการจัดการฟาร์ม** แบ่งเป็นทุนที่เป็นตัวเงินและทุนไม่ใช่ตัวเงินซึ่งอยู่ในรูปเครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ฟาร์ม ปัจจัยการผลิต ทั้งนี้ การใช้ปัจจัยทุนในรูปเครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ฟาร์มต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับปัจจัยที่ดิน และปัจจัยแรงงาน จึงจะทำให้การผลิตของฟาร์มเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

- ## ● ความสำคัญของปัจจัยทุน

- ประเภทของอุปกรณ์ฟาร์ม แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท

.....

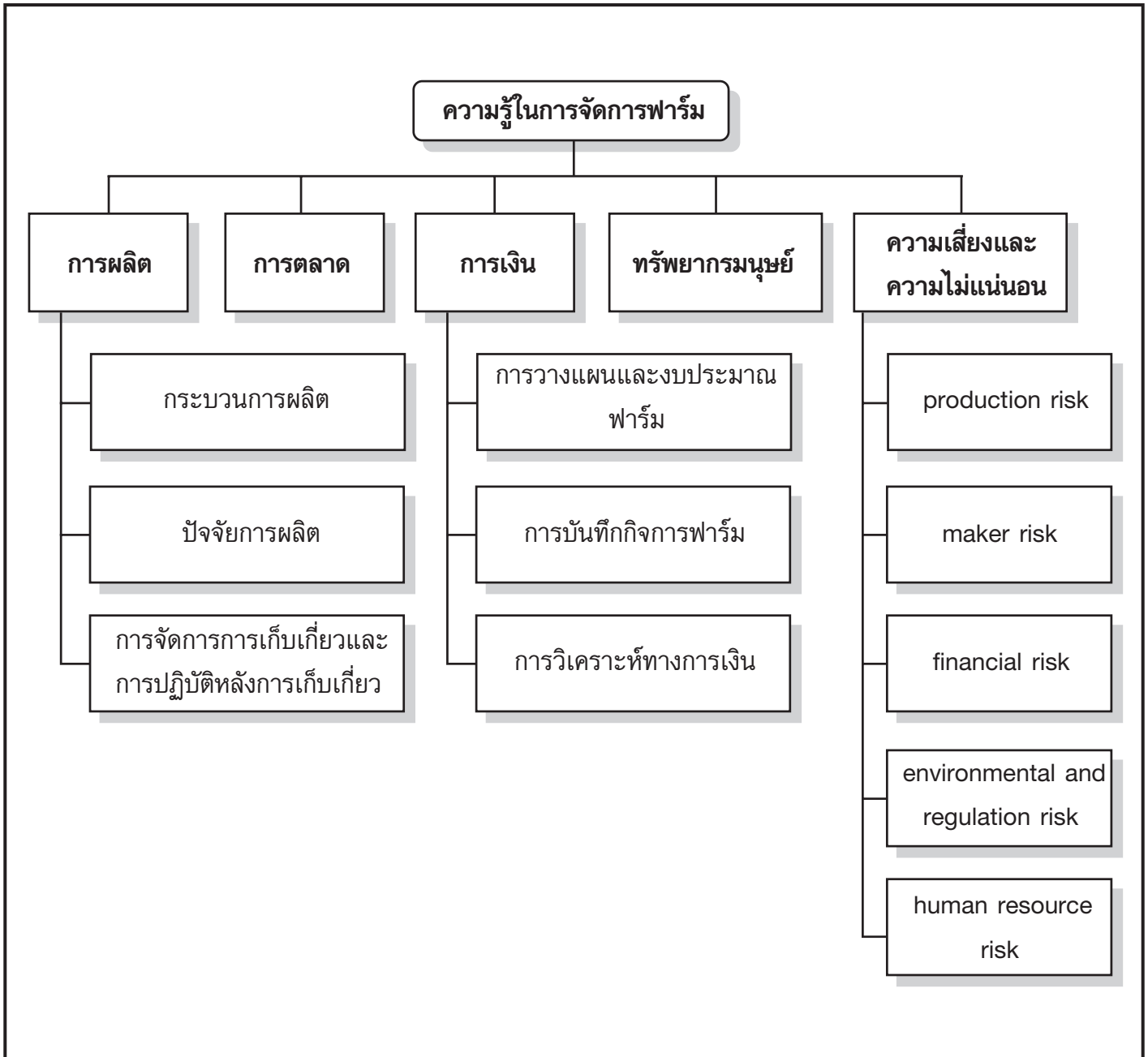
.....

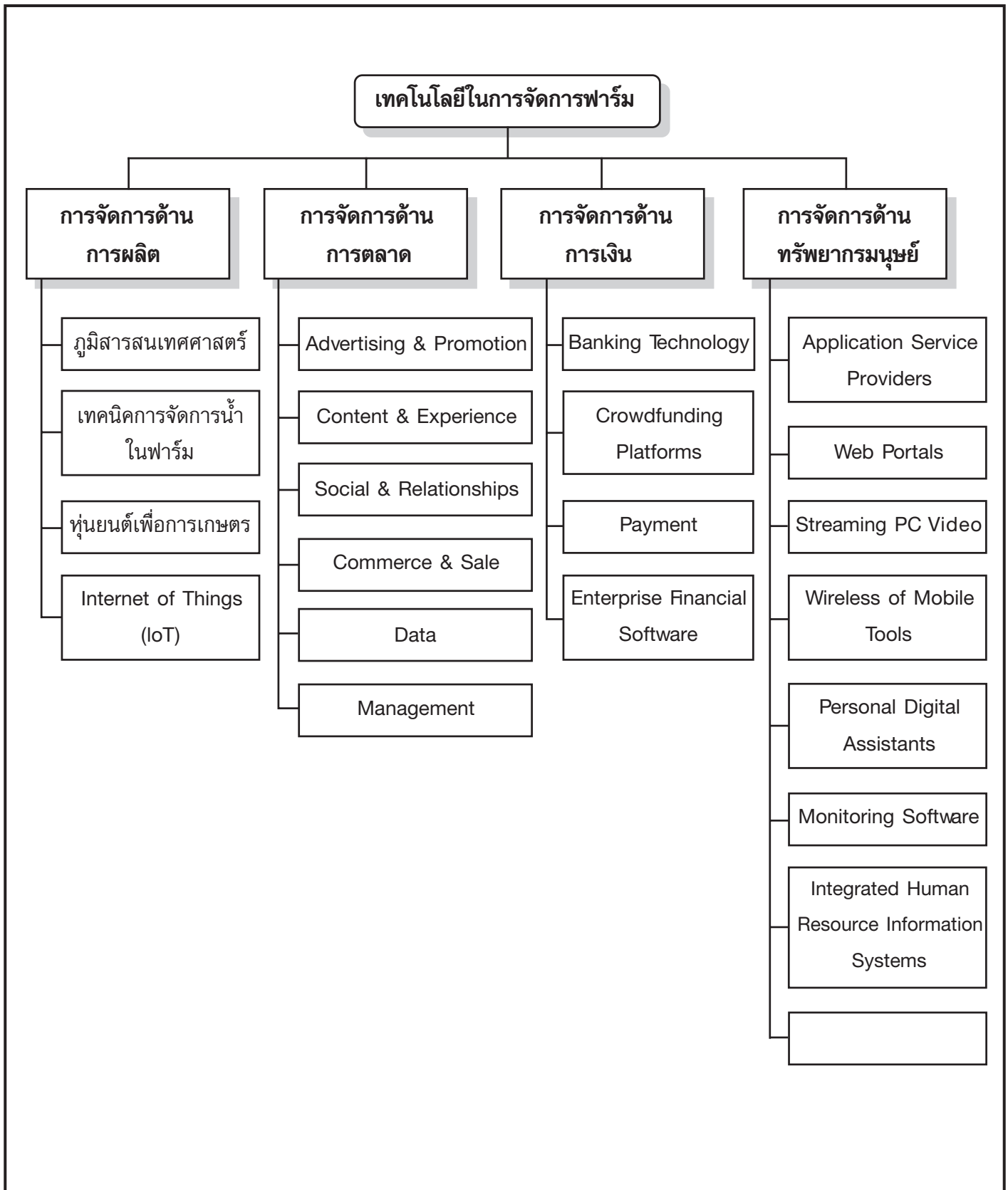
.....

[illegible]

ไสตท์ศน์ # 4.3

ปัจจัยความรู้และเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการฟาร์ม

ปัจจัยด้านเครือข่าย

- **เครือข่าย** หมายถึง ความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงระหว่างสมาชิก ซึ่งอาจจะเป็นบุคคลต่อบุคคล บุคคลต่อกลุ่ม กลุ่มต่อกลุ่ม เครือข่ายต่อเครือข่าย กลายเป็นเครือข่ายย่อยภายใต้เครือข่ายใหญ่ ในการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายไม่ได้เป็นเพียงการรวมตัวกันโดยทั่วไป แต่มีเป้าหมายในการทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งที่เป็นครั้งคราวหรืออาจเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง จึงเป็นการเชื่อมโยงคนที่มีความสนใจร่วมกัน พบปะสังสรรค์ และพัฒนาไปสู่การลงมือร่วมกัน ทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยเป้าหมายและจุดประสงค์เดียวกัน

- **ประเภทของเครือข่ายและรูปแบบของเครือข่ายทางสังคม**

.....

.....

.....

.....

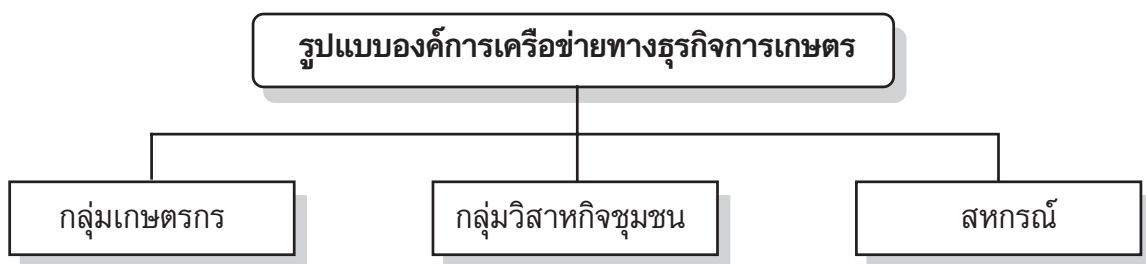
- **ขั้นตอนการสร้างเครือข่าย** กระบวนการสร้างเครือข่ายแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน

.....

.....

.....

.....

ปัจจัยด้านความร่วมมือ

- ความร่วมมือ หมายถึง กระบวนการของการมีส่วนร่วมโดยบุคคล กลุ่มและองค์การมาร่วมกันเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ ซึ่งการร่วมมือกันน่าจะทำให้สามารถบรรลุผลได้ดีกว่าการดำเนินกิจกรรมแต่เพียงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ซึ่งหน่วยงานที่เข้ามาร่วมมือกันอาจจะเป็นหน่วยงานทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- ปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดการสร้างความร่วมมือ

.....

.....

.....

.....
- การสร้างความร่วมมือ

.....

.....

.....

.....
- กิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการสร้างความร่วมมือ

.....

.....

.....

.....
- องค์การเครือข่ายความร่วมมือภาครัฐ ประกอบด้วย กระทรวงต่างๆ หลายกระทรวง ซึ่งทุกกระทรวงนั้นก็ได้ดำเนินการเกี่ยวข้องกับธุรกิจเกษตร
- องค์การเครือข่ายความร่วมมือภาคเอกชน หลายหน่วยงานที่ดำเนินธุรกิจการเกษตรร่วมกันขับเคลื่อนและพัฒนาธุรกิจการเกษตร อาทิ สมาคมผู้ผลิต สมาคมการค้า มูลนิธิต่างๆ

โสตทัศน # 5.1

หลักการและการวางแผนทางกายภาพของฟาร์ม

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางกายภาพของฟาร์ม

- การวางแผนทางกายภาพของฟาร์ม เป็นการกำหนดขอบเขตพื้นที่ ที่ตั้งโรงเรือน อาคารสำนักงาน ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำฟาร์มต่างๆ เพื่อให้การผลิตพืชและสัตว์มีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูงสุด

- ความสำคัญของการวางแผนทางกายภาพของฟาร์ม

.....

.....

.....

- หลักในการวางแผนทางกายภาพของฟาร์ม

.....

.....

.....

ขั้นตอนและประเภทการวางแผนทางกายภาพของฟาร์ม

- ขั้นตอนการวางแผนทางกายภาพของฟาร์ม

.....

.....

.....

- ประเภทของการวางแผนทางกายภาพของฟาร์ม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนงบประมาณฟาร์ม

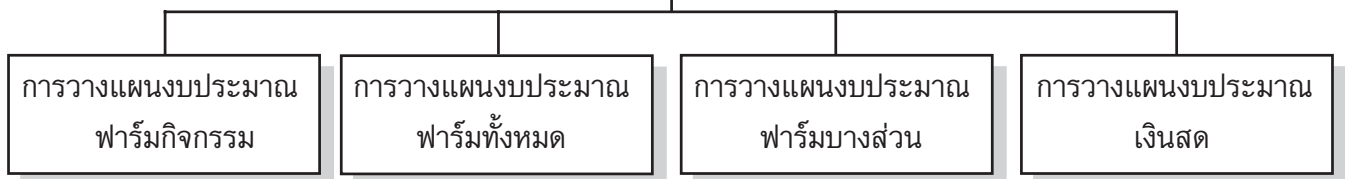
- **การวางแผนฟาร์ม** หมายถึง การกำหนดแนวทางในการดำเนินการฟาร์มอย่างมีระบบ โดยมีการกำหนดกิจกรรมที่จะทำในฟาร์ม ตลอดจนคาดคะเนรายรับและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น
- **ความสำคัญของงบประมาณฟาร์ม**

.....

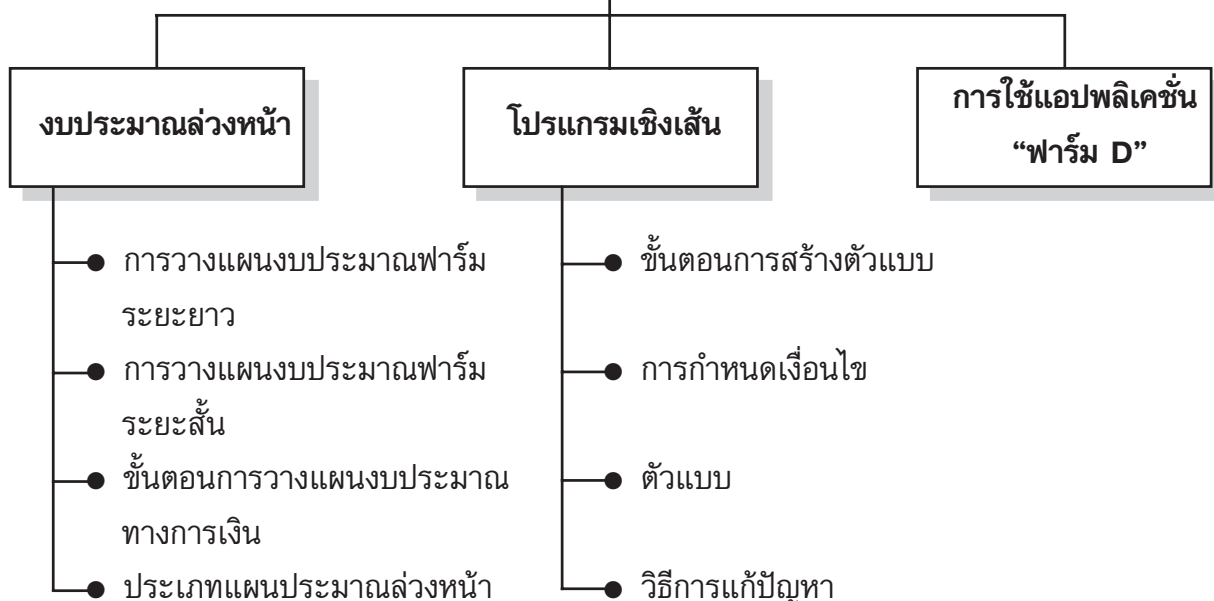
.....

.....

ประเภทของการวางแผนงบประมาณฟาร์ม

เครื่องมือในการวางแผนงบประมาณฟาร์ม

สไลด์ทัศน์ # 5.2

หลักการวางแผนงบประมาณฟาร์ม (ต่อ)

ลักษณะของแผนงบประมาณฟาร์มที่ดี

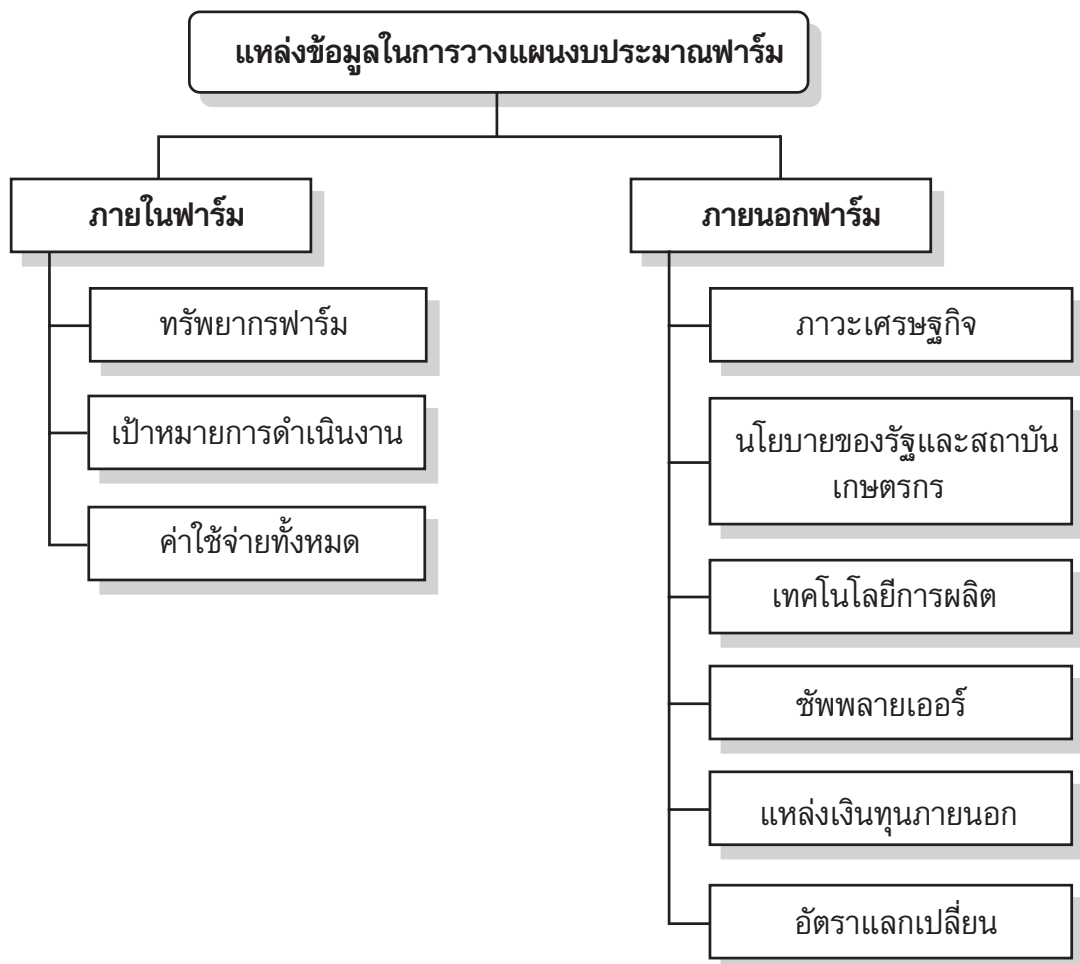
ลักษณะของแผนที่ดี

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	

ข้อมูลที่ต้องการในการวางแผนงบประมาณฟาร์ม

ข้อมูลที่เป็นในการวางแผนการผลิตพืชและสัตว์

1.	7.
2.	8.
3.	9.
4.	10.
5.	11.
6.	

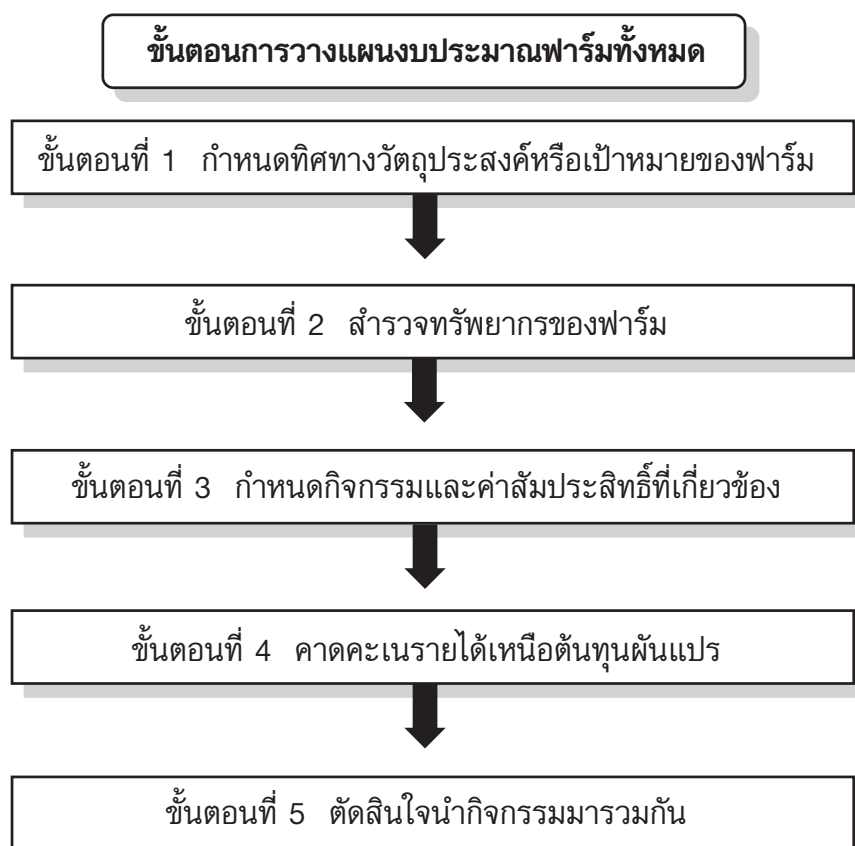

วิธีการรวบรวมข้อมูลสำหรับให้วางแผนงบประมาณฟาร์ม

1.
2.
3.
4.

ไสตท์ศน์ # 5.3

การจัดทำงบประมาณฟาร์ม (ต่อ)

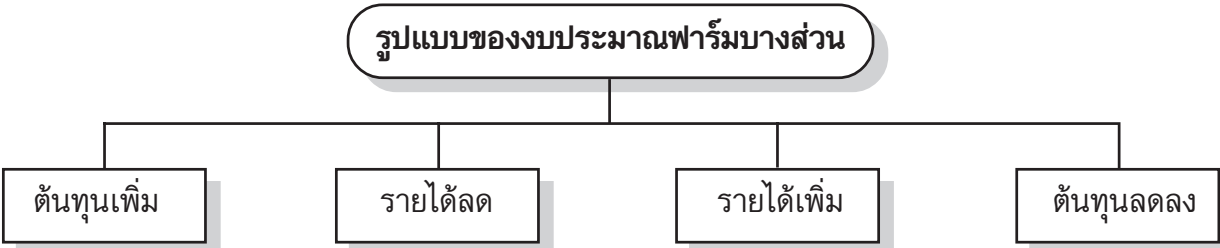
ตัวอย่าง ขั้นตอนที่ 4 คัดคะแนนรายได้เหนือต้นทุนผันแปร

กิจกรรม	ผลผลิต กก./ไร่	ราคา บาท/กก.	รายได้ทั้งหมด ต่อไร่ (บาท)	รายจ่ายผันแปร ทั้งหมด (บาท)	รายได้เหนือต้นทุนผันแปร ต่อไร่ (บาท)
ที่ราบลุ่ม					
มันสำปะหลัง	3,276	1.66	5,438.16	3,861.19	1,576.97
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	927	6.60	6,118.20	2,958.13	3,160.07
ข้าวนาปี 105	437.5	14.5	6,343.75	2,834.83	3,508.92
ที่ดอน+ทุ่งหญ้า					
ถั่วเขียว	130	18.14	2,385.20	1,789.35	568.85
ถั่วลิสง	304	38.10	11,552.00	5,023.26	6,528.74
ถั่วเหลือง	287	17.00	4,879.00	3,636.80	1,242.22
ปศุสัตว์					
ไก่เนื้อ	ต่อ กก. (ตัวละ 1.97 กก.)	36.91	36.91	32.25	4.66

ตัวอย่าง ขั้นตอนที่ 5 การตัดสินใจนำกิจกรรมมารวมกัน

กิจกรรม	รายได้เหนือต้นทุนผันแปรต่อไร่ (บาท/ไร่)	รายได้เหนือต้นทุนผันแปรของฟาร์ม (บาท)
ที่ราบลุ่ม 40 ไร่ ข้าวนาปี	3,508.92	140,356.80
ที่ราบสูง 40 ไร่ ถั่วลิสง	6,528.74	261,149.60
ปศุสัตว์ ไก่เนื้อ (10,000 ตัว)	4.66 ต่อกก. (ตัวละ 1.97)	91,502
รวมผลตอบแทนทั้งหมดของฟาร์ม		493,317.40

ขั้นตอนการวางแผนงบประมาณฟาร์มบางส่วน

โสตทัศน # 5.3

การจัดทำงบประมาณฟาร์ม (ต่อ)

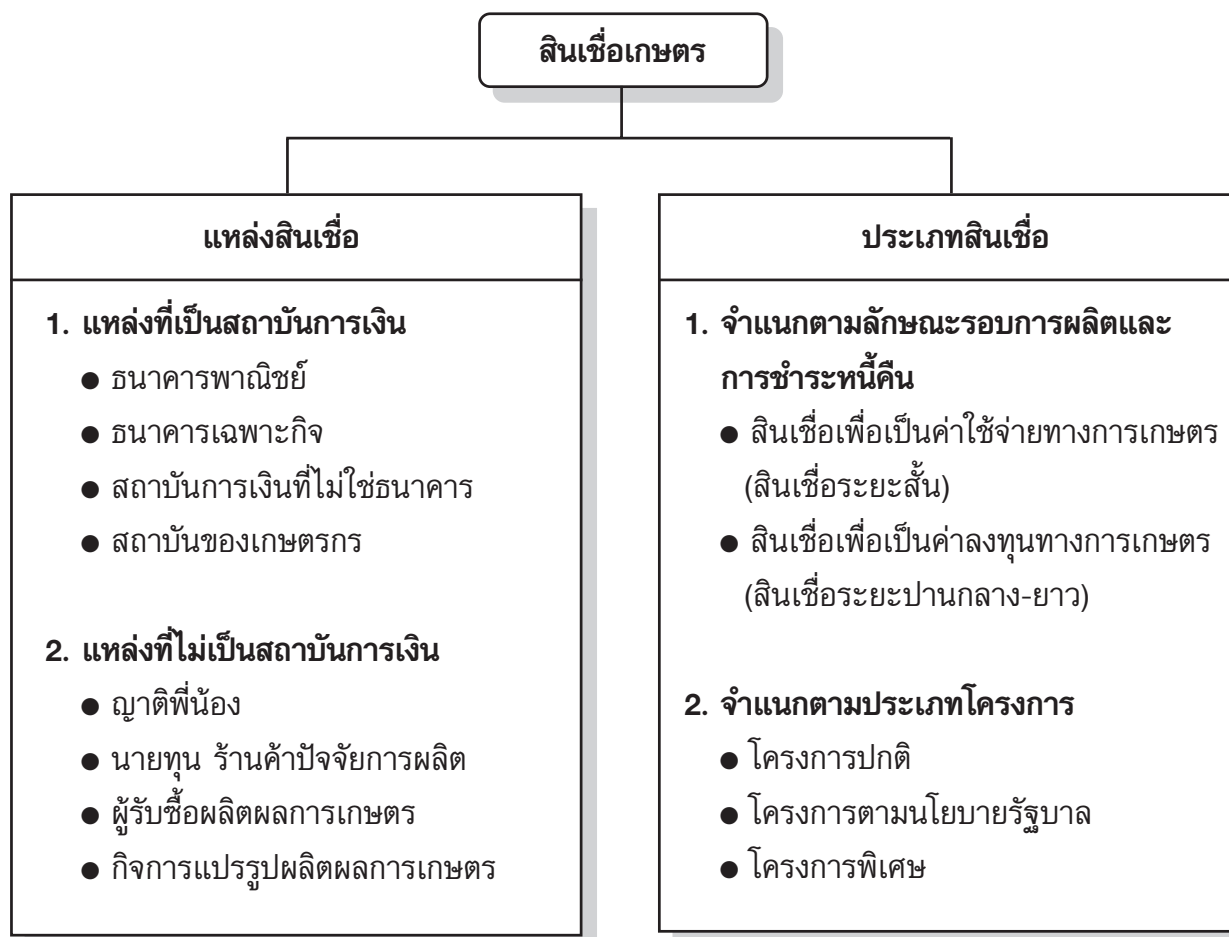
ตัวอย่าง งบประมาณฟาร์มบางส่วนในการซื้อรถไถเดินตามแทนการจ้างรถไถ 1 ไร่

ต้นทุนเพิ่ม		รายได้เพิ่ม	
ต้นทุนคงที่		ไม่มี	
ค่าเสื่อม	5,000		
ค่าเสียโอกาสของเงินทุน	1,600		
ประกัน	50		
รวมต้นทุนคงที่	6,650		
ต้นทุนผันแปร			
ค่าซ่อม			
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น			
ค่าแรงงาน			
รวมต้นทุนผันแปร			
รายได้ลด		ต้นทุนลด	
ไม่มี		ค่าจ้างรถไถ 1 ไร่	8,000
ก. รวมต้นทุนเพิ่มและรายได้ลด		ข. รวมรายได้เพิ่มและต้นทุนลด	
		กำไรสุทธิที่เปลี่ยนแปลงไป (ข.-ก.)	-550

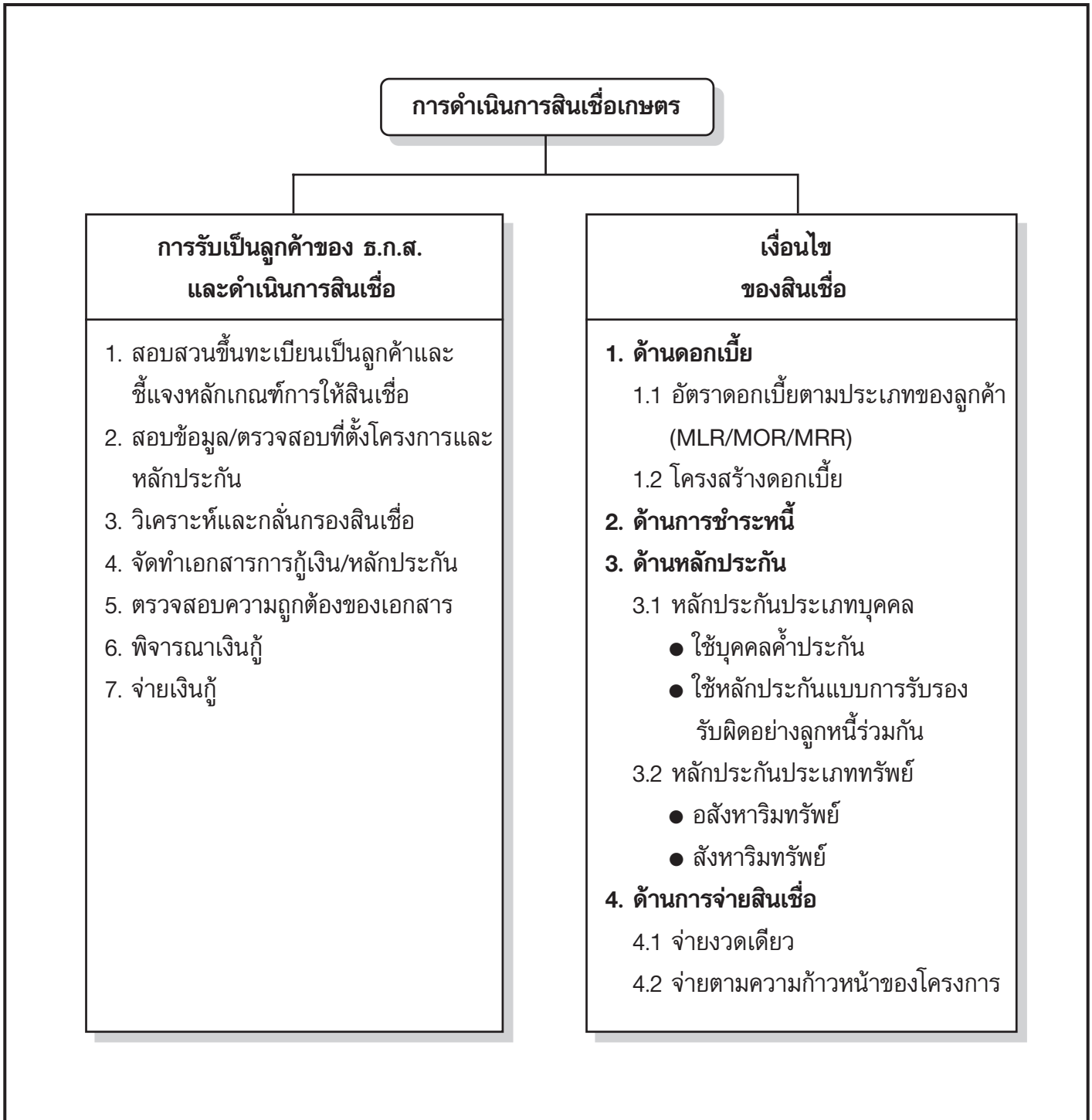
สินเชื่อเกษตร หมายถึง

.....

.....

การวิเคราะห์การให้สินเชื่อ

การวิเคราะห์การให้สินเชื่อ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายทางการเกษตร

1. วิธีการวิเคราะห์

- 1.1 การวิเคราะห์สินเชื่อเชิงคุณภาพ
 - คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ/
ความสามารถในการชำระหนี้/
เงินทุน/ปัจจัยแวดล้อม
- 1.2 การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการใช้
สินเชื่อ
- 1.3 การวิเคราะห์ความจำเป็นของจำนวน
สินเชื่อ
- 1.4 การวิเคราะห์กระแสเงินสด

2. การประเมินวงเงินกู้ที่เหมาะสม

- หลักความประสงค์/หลักความพอเพียง/
หลักการบริหารความเสี่ยง/หลักการวิเคราะห์
ความจำเป็นของจำนวนสินเชื่อ/หลักวงเงิน
ของหลักประกัน/หลักประเภทของผู้ขอสินเชื่อ/
หลักข้อกำหนดของโครงการ

3. การประเมินความสามารถในการชำระหนี้ พิจารณา

- คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ/การผลิต/
ภาระหนี้สินและทรัพย์สิน/หลักประกัน/
วิเคราะห์กระแสเงินสด

การวิเคราะห์การให้สินเชื่อ เพื่อเป็นค่าลงทุนทางการเกษตร

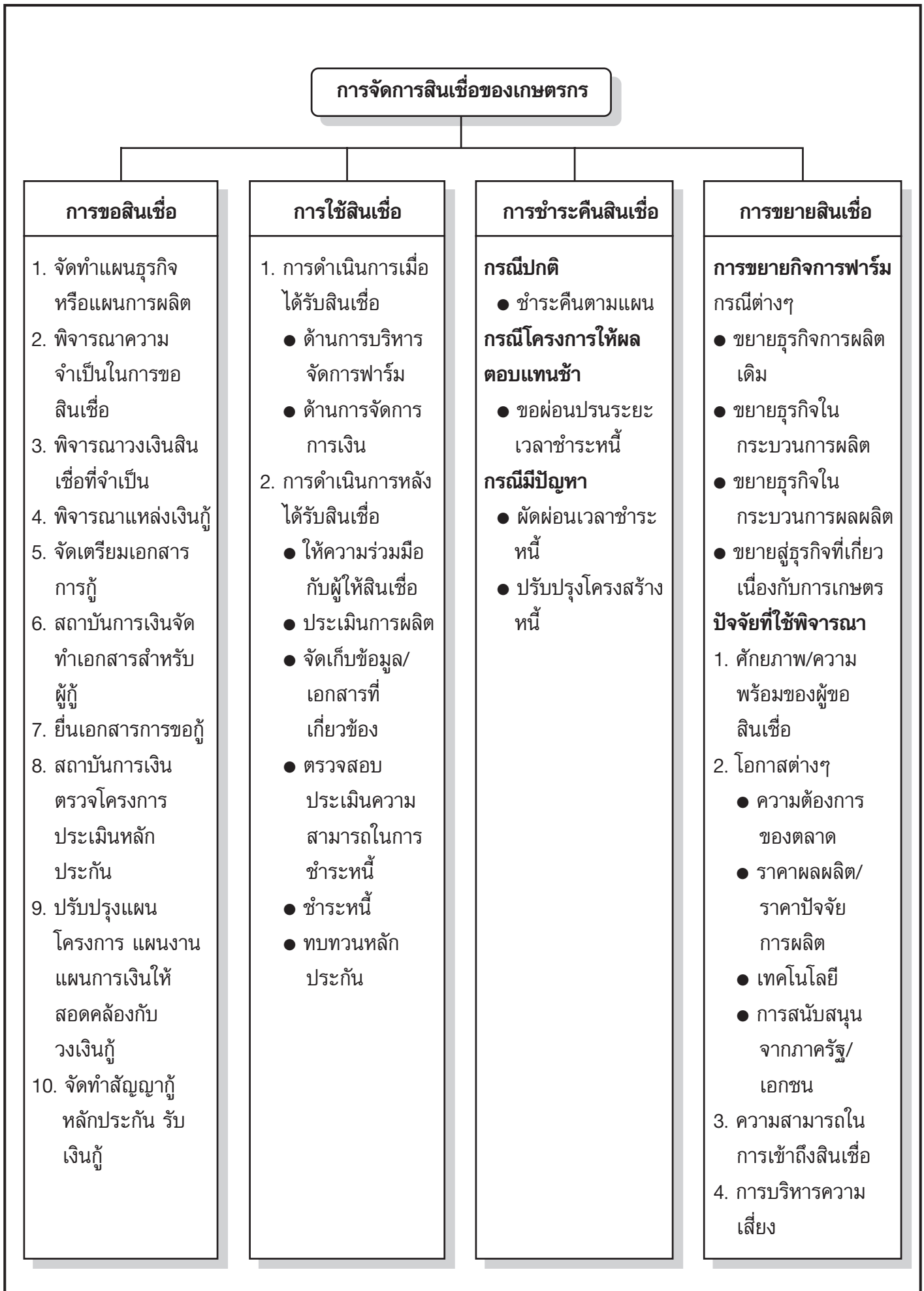
1. วิธีการวิเคราะห์

- 1.1 การวิเคราะห์สินเชื่อเชิงคุณภาพ
 - คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ/
ความสามารถในการชำระหนี้/
เงินทุน/ปัจจัยแวดล้อม
 - แผนธุรกิจ 4 ด้าน:-แผนการตลาด/
แผนการผลิต/แผนการจัดการ/
แผนการเงิน
- 1.2 การวิเคราะห์วัตถุประสงค์และ
ความเหมาะสมของจำนวนสินเชื่อ
- 1.3 การวิเคราะห์ทางการเงิน: NPV,
IRR, B/C Ratio, Payback Period,
Sensitivity Analysis
- 1.4 การวิเคราะห์กระแสเงินสดหมุนเวียน

2. การประเมินวงเงินกู้ที่เหมาะสม

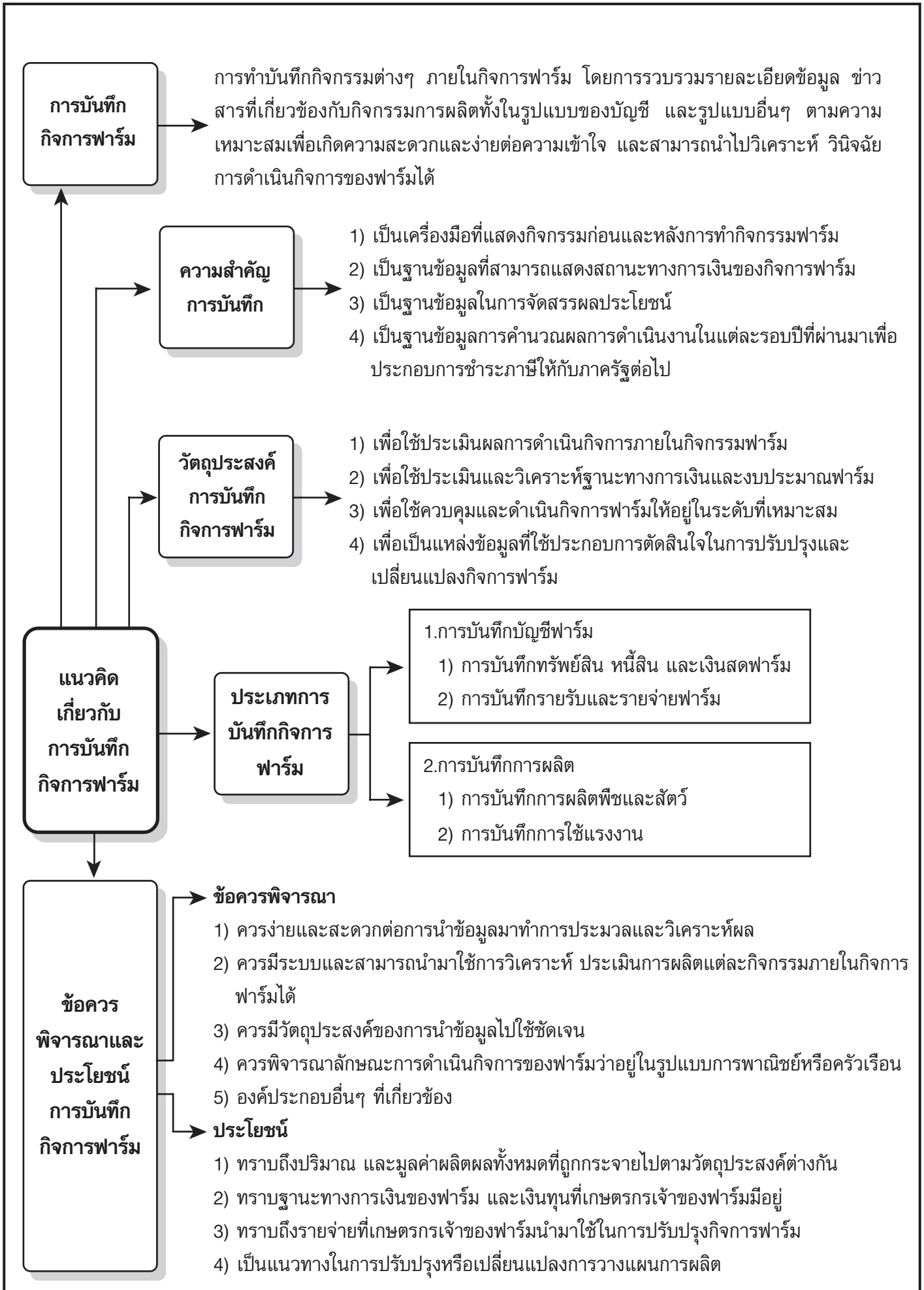
3. การประเมินความสามารถในการชำระหนี้

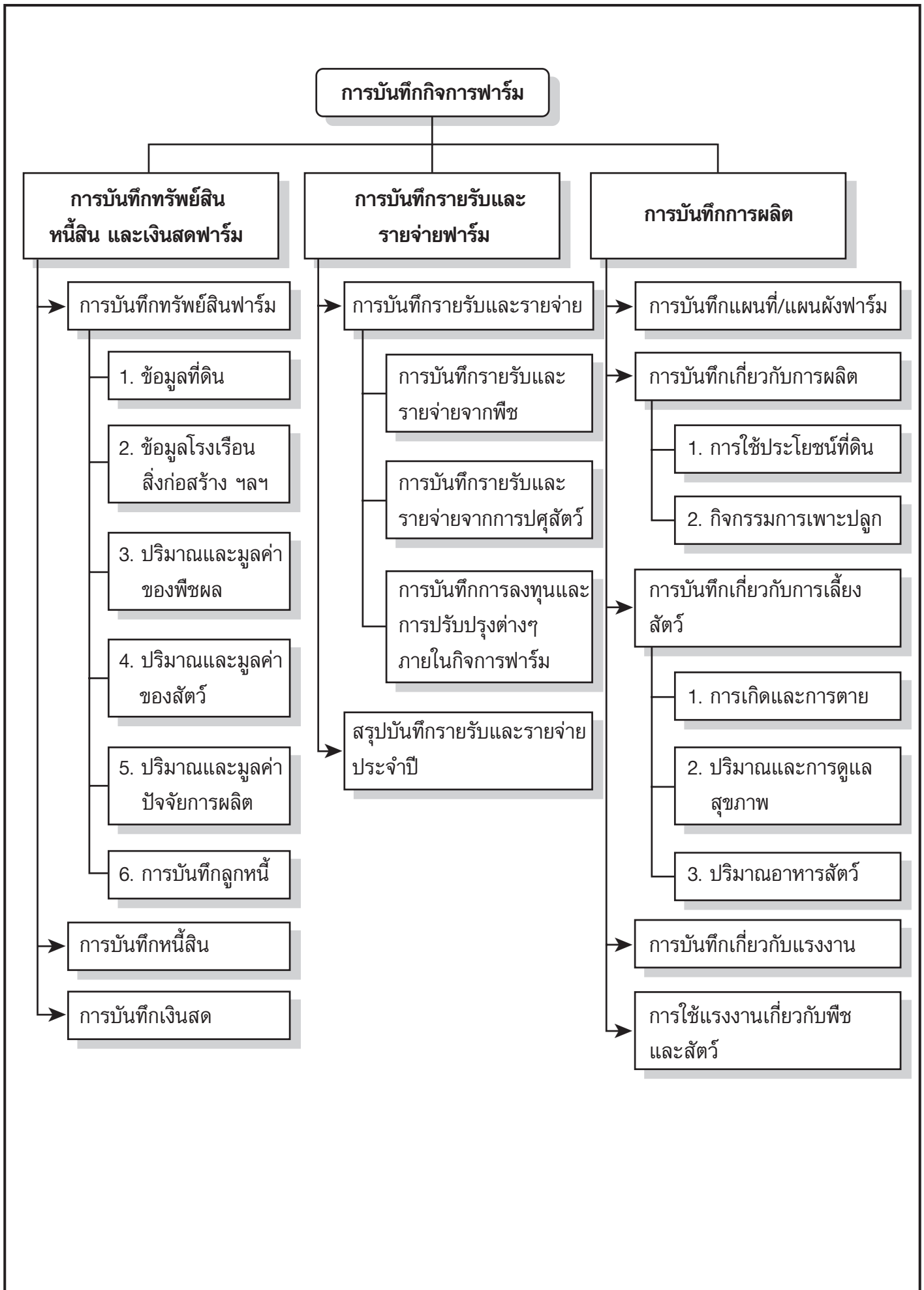
- 3.1 ประเมินก่อนการให้สินเชื่อ
- 3.2 ประเมินหลังการให้สินเชื่อ

โลตทัศน์ # 7.1

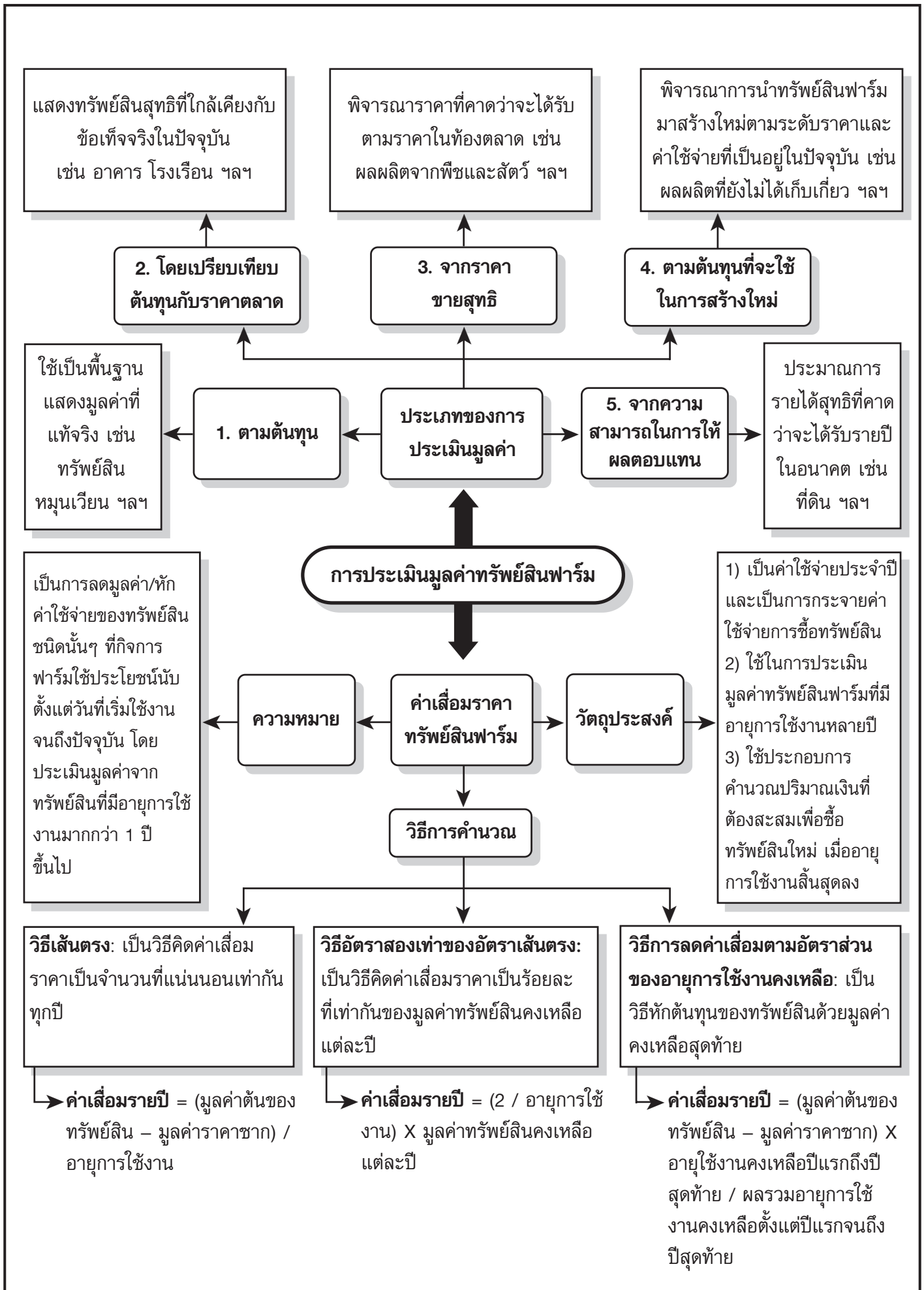
แนวคิดเกี่ยวกับการบันทึกกิจการฟาร์ม

ไสตท์สน์ # 7.3

การประเมินมูลค่าทรัพย์สินฟาร์ม

แบบประเมินผลตนเองก่อนรับการสอนเสริม

ครั้งที่ 1

ชุดวิชา 90201 การจัดการฟาร์ม

วิธีทำ ขอให้นักศึกษาใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด

- 1. ทรัพยากรการผลิตทางการเกษตรของไทยประกอบด้วย ที่ดิน แรงงาน และทุน
- 2. เกษตรกรเจ้าของฟาร์มมีบทบาทสำคัญ 2 ประการ คือ เป็นผู้ผลิตสินค้าเกษตรและเป็นผู้จัดการฟาร์ม
- 3. กฎผลได้ลดน้อยถอยลงสามารถนำมาใช้พิจารณาการแบ่งช่วงระยะของการผลิตออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ผลผลิตทั้งหมดเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้น ระยะที่ 2 ผลผลิตทั้งหมดเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง และระยะที่ 3 ผลผลิตทั้งหมดลดลง
- 4. ถ้า $NPV \geq 0$ ควรตัดสินใจลงทุน เพราะการลงทุนนั้นจะให้ผลตอบแทนในอัตราที่มากกว่าหรือเท่ากับ อัตราผลตอบแทนที่กิจการต้องการ
- 5. การจำหน่ายปัจจัยการผลิตเป็นสภาวะแวดล้อมภายในที่ส่งผลต่อธุรกิจฟาร์ม
- 6. ผลผลิตมีราคาตกต่ำอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 2 ปีติดต่อกัน จัดเป็นอุปสรรคของฟาร์ม
- 7. เทคโนโลยีที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เช่น Global Positioning System: GPS, Internet of Things (IoT)
- 8. การดำเนินธุรกิจฟาร์มในรูปแบบสหกรณ์มีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจที่เน้นการช่วยเหลือสมาชิกเป็นสำคัญและมีได้แสวงหากำไร เพื่อประโยชน์ของสหกรณ์แต่ยังประโยชน์ให้แก่สมาชิกและสังคมโดยรวม
- 9. ประเภทของการวางแผนงบประมาณฟาร์มแบ่งออกเป็น 3 ประเภท การวางแผนงบประมาณฟาร์ม กิจกรรม การวางแผนงบประมาณฟาร์มทั้งหมด การวางแผนงบประมาณฟาร์มบางส่วน
- 10. เมื่อมีการควบคุมกิจการเข้าด้วยกันควรใช้การวางแผนงบประมาณฟาร์มบางส่วน
- 11. สินเชื่อเพื่อเป็นค่าลงทุนทางการเกษตรจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ สินเชื่อระยะปานกลางและสินเชื่อระยะยาว
- 12. การวิเคราะห์สินเชื่อโดยใช้หลักการ 3Ps เป็นการพิจารณา วัตถุประสงค์ของการกู้เงิน (purpose) การเตรียมการ (preparation) และการชำระหนี้คืน (payment)
- 13. การบันทึกกิจการฟาร์ม เป็นการบันทึกกิจกรรมต่างๆ ภายในกิจการฟาร์มโดยรวบรวมรายละเอียดข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการผลิตทั้งในรูปแบบบัญชี และรูปแบบอื่นๆ
- 14. การคำนวณค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีอัตราของเท่าของอัตราเส้นตรงจะทำให้ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่ได้มีจำนวนที่แน่นอนและเท่ากันทุกปี
- 15. ถ้า $BC \text{ ratio} < 1$ ควรตัดสินใจลงทุน เพราะการลงทุนนั้นให้ผลตอบแทนสูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่กิจการต้องการ
- 16. นายเอปีชีคาดว่าจะได้รับเงินจำนวน 50,000 บาท เมื่อสิ้นปีที่ 10 โดยได้รับอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 10 ต่อปี จงคำนวณมูลค่าปัจจุบันของเงินจำนวน 50,000 บาท เท่ากับ 15,275 บาท

เฉลยแบบประเมินตนเองก่อนและหลังการสอนเสริม

ครั้งที่ 1

ชุดวิชา 90201 การจัดการฟาร์ม

ก่อนรับการสอนเสริม		หลังรับการสอนเสริม	
1.	X	1.	X
2.	✓	2.	✓
3.	✓	3.	✓
4.	✓	4.	✓
5.	X	5.	X
6.	✓	6.	✓
7.	X	7.	X
8.	✓	8.	✓
9.	✓	9.	X
10.	✓	10.	✓
11.	✓	11.	✓
12.	✓	12.	X
13.	X	13.	✓
14.	✓	14.	X
15.	✓	15.	X
16.	✓	16.	X

